

Adept

REVIJA SODOBNIH GLEDALIŠKIH IN FILMSKIH USTVARJALCEV

ADEPT

Revija sodobnih gledaliških in filmskih ustvarjalcev

LETNIK VI, številka 1, 2019/2020

ISSN: 2385-9164

Izdajatelj in založnik

UL AGRFT, zanj: red. prof. Tomaž Gubenšek, dekan

Glavni in odgovorni urednik

Jaka Smerkolj Simoneti

Uredniški odbor

Filip Mramor, Ivana Percan Kodarin, Jernej Potočan, Tery Žeželj, Tajda Lipicer

Mentor

doc. dr. Blaž Lukan

Kreativna zasnova in oblikovanje

Jure Brglez

Lektorica

Klasja Kovačič

Tisk

DEMAT d.o.o.

300 izvodov

Vse pravice pridržane.

K i u p o v u

Drage bralke in dragi bralci,

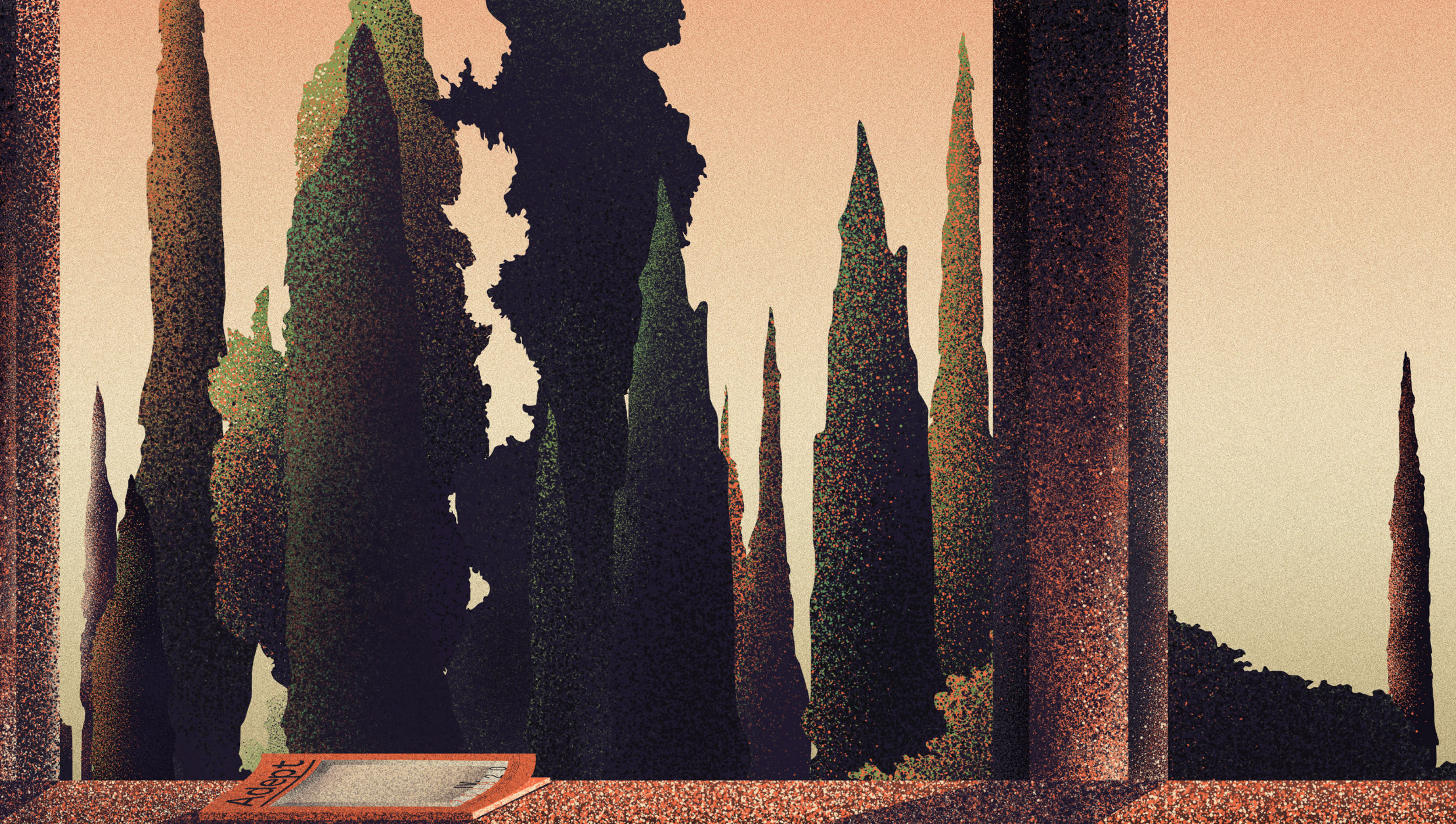
revija Adept, ki jo pripravljamo študentje Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, tudi letos v svoji zimski številki prinaša izbor svežih dramskih besedil. Občutek, ki ga potrjuje izdaja revije Adept pred vami, je, da si dramatiki počasi utirajo veljavo, pri čemer so deležni vedno več posluha. Objavljena besedila je uredniški odbor izbral med besedili, prispelimi na javni natečaj. Letos smo prejeli 20 dramskih besedil avtorjev in avtoric iz izrazito različnih zaledij in različne starosti. Plod dela Adeptu že znanih avtorjev in avtoric je veliko poslanih besedil, ki smo jih v preteklosti že brali ali pa jim lahko sledimo po drugih platformah oblikovanja dramske pisave. Zavedanje, da Adept razvija množico ustvarjalcev, ki dajejo objavi v reviji poseben pomen, je izredne vrednosti.

Letošnji izbor besedil zajema tri dramska dela mladih dramatičark, ki se v Adeptu predstavljajo prvič, in med njimi lahko potegnemo nekaj rdečih niti, čeprav lahko za celoto poslanih besedil še vedno trdimo, da predstavljajo vsakovrstna oblikovna in vsebinska raziskovanja, pri čemer opažamo, da večina težišče svojega pisanja postavlja v (gostobesedni) dialog. Objavljena dela avtoric razbijajo mit o rojstvu dramatika kot literarnega genija samega na sebi. Vsa tri besedila so namreč nastala v okviru poučevanja dramske pisave. Dve (Helena Šukljan: *Vila* in Iva Š. Slosar: *Tončka*) sta nastali v okviru pouka dramskega pisanja na AGRFT pod mentorskim vodstvom izr. prof. mag. Žanine Mirčevske. Tretje besedilo (Eva Kučera Šmon: *Na začetku počasi, potem pa tempo, tempo*) pa je rezultat delavniškega pisanja v okviru projekta Nova branja v SNG Drami Ljubljana pod mentorstvom Simone Hamer. Vse tri avtorice se poigravajo tudi z vprašanjem komedije, poskušajo razgibavati dramsko besedilo z uporabo komičnih, groteskni, absurdnih vložkov. To se zdi še posebej spodbudno, saj lahko potrdimo pogosto slišano predpostavko, da je komedija v dramatiki podhranjeni žanr. Prav tako je močno prisotno igranje z jezikom, naj bo to na ravni didaskalij, v rabi narečja ali v prepuščanju zvočnosti jezika namesto njegovemu pomenu.

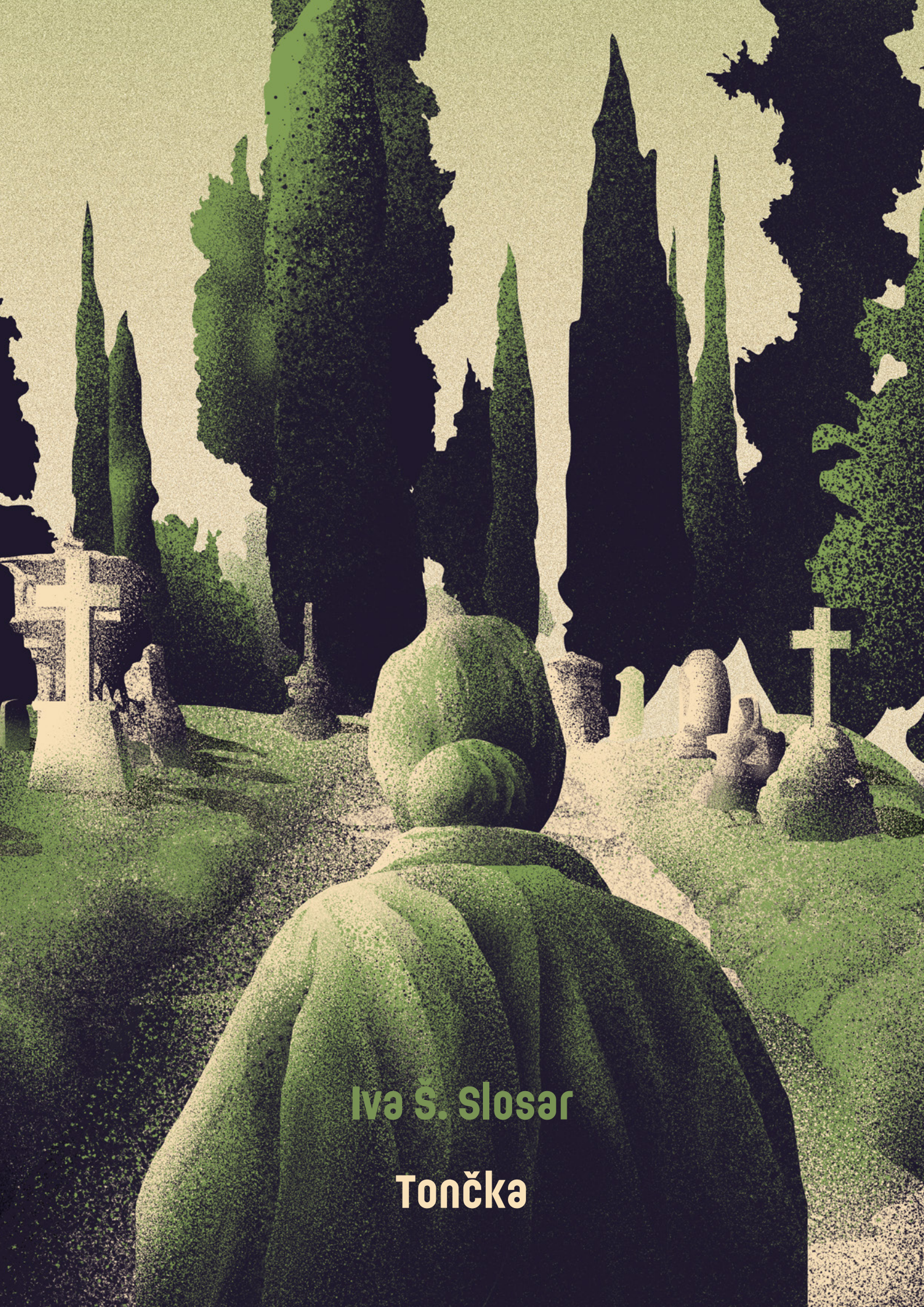
Zdi se, da je (mlada) dramska pisava v preteklih letih pridobila na vrednosti vsaj kot vsebina s problematiko, ki jo je treba javno razpirati, če že ne kot literarni izdelek, ki bi pogosteje zahajal v produkcije gledaliških hiš. Temu navkljub toplo pozdravljamo iniciative producentov in producentk, ki skušajo pripomoči k razvoju slovenskih dramatičark in dramatikov, kakor tudi »gverilske« podvige mladih ustvarjalcev in ustvarjalk, ki iščejo nove oblike ubeseditve in uprizarjanja dramskih novitet. Mlada slovenska dramatika ostaja razburljivo polje in še naprej širi naša gledališka obzorja. Njeni teoretski refleksiji se bomo podrobneje posvetili v prihajajoči številki, ki jo napovedujemo za marec 2020.

Želimo vam prijetno branje! Vsem dramatičarkam in dramatikom pa se ponovno zahvaljujemo za vaše sodelovanje na natečaju.

Jaka Smerkolj Simoneti
v imenu uredništva Adept

Iva Š. Slosar Tončka	str. 6
Eva Kučera Šmon Na začetku počasi, potem pa tempo, tempo	str. 42
Helena Šukljan Vila	str. 72

Iva Š. Slosar

Tončka

OPOMBA:

Nekatere osebe govorijo v izrazitejših dialektih. Tončka in Gvido v brkinskem, Marina tržaškem. Pri tržaškem dialektu mi je pomagala Lorenza Jez.

E TONČKA
MARINA
B KONRAD
LEJLA
E GVIDO
S PRODAJALKE
POLICISTI
VOZNIKI AVTOMOBILOV
O GOSTJE NA OHCETI

S
A
Č

Štirje letni časi enega leta.

Pomlad

Trst. Močno klimatizirana živilska trgovina, kamor hodijo Slovenci po pravo Nutello in italijanske znamke kave, ki jih pri nas težko dobiš. Včasih pred takšnimi trgovinami temno-polti moški prodaja pasove, denarnice in sončna očala. Starši stiskajo svoje otroke za roko, da jih črni mož ne bi ukradel in prodal še njihovih ledvic. Parkirišče okoli trgovine je navadno polno, danes pa je na njem le nekaj majhnih, škatlastih avtomobilov in policijski kombi. Blizu teče glavna cesta s pločnikom na strani.

Na parkirišču, pred glavnim vhodom trgovine so zbrane prodajalke. Stavkajo. Visoko dvigajo transparente in žvižgajo na prste. Vzklikajo gesla in kletvice. Okoli njih stojijo policisti v polni opravi in s čeladami na glavi tako, da so vse prodajalke zbrane na kupu.

V daljavi se po pločniku ziblje mala, rahlo zgrbljena postava. Postava se počasi veča. Na pločniku, v vseh smereh, ni nikogar drugega. Postava se za trenutek ustavi, nato nadaljuje pot. TONČKA, devetinsedemdesetletna gospa, v eni roki drži rabljeno torbico iz umetnega usnja, v drugi veliko, prazno nakupovalno vrečo. Zopet se ustavi, vzame žepni robec in si otre potno čelo. Stopa po parkirišču, kot da ne bi opazila dogajanja, ustavi jo šele linija policistov. Ti se za Tončko ne zmenijo.

TONČKA

Pardon, samu v butego grjm.

Nihče se ne premakne, Tončka skuša stopiti mimo njih, da bi prišla do vhoda trgovine, pa ne more.

TONČKA

Je zaprtu? *Chiuso?*

Policisti molčijo.

TONČKA

Joj, vas nječm neč pr deli mw'tit. Samu po kafje bi skočila, če lohku. Sej tudi, če bi tela, nemam viška cajta.

Policisti stojijo.

TONČKA

No, če nje ... Grj'm lohku verjetnu okuli? (*Postane.*) Dwobru, punu vam hvala.

Stopa ob policistih in gleda, kje bi lahko prišla do trgovine.

Ma, tu so pa eni čudni befeli ... (*Zakliče prodajalkam.*) Buongirone, buongiorno!

Nekaj prodajalk se obrne.

TONČKA

Sej ne znam točno, kaj naj prašam, ma kaj grj'm lohku nw'tri?

Ena od prodajalk se obrne h kolegici, ki glasno vzklika, in ji pomigne. Ta se obrne.

MARINA

Ja?

TONČKA

Uj, ste naša! Samu sm spraševala, če grj'm lohku nw'tri?

MARINA

Ja, ov'jo! Samo nutr!

TONČKA

Skuša vstopiti med dvema policistoma.

Scusi. Scusi.

MARINA

Ste nam pršla pomagat? Ma, pridna g'spa! Vi znaste z' kaj se je trjba borit!

TONČKA

Se ustavi.

Ma jaz sm v butego pršla.

MARINA

Rečte j'm, rečte j'm! Z' betego je pršla! Se borit z' betego!

TONČKA

Samu po kafje sm pršla, znaste, da bi se prou borila, nejsm mela namena. No, nejsm znala, da se bo nanka kdu boril.

MARINA

In kdu vam prodaja k'fe?

TONČKA

Kdu? Trgovina? Al jmaste v mislih prou kak posj'bn odgovor?

MARINA

Mi! Mi! Ni važno, č' je nedjlja al fešta, mi smo tle! Tku so vsi kontjenti ku jmajo zmjre betego udprto. Z'služ-mo pa lih t'lko, d' se preživmo! Se vm zdi tu prou?

TONČKA

Ej, žiher nej ...

MARINA

Sigurno, d' nej! Z'tu, dn's ne djl'mo! Čujeste? Če ni n's, ni k'feta!

TONČKA

Do ,kda pa?

MARINA

Kaj, du kdaj?

TONČKA

Do ,kda nej kafjeta? Jaku nujnu bi rabila, znaste, sej ne zarad' drugiga ... Ej, drugiga tudi, če ne prodajaste ... Samu kafje ... Pa magari lohku eno tako majhno stw'jnico ljeti postavite, samu malu kafjeta bi prosila ...

MARINA

Alora, č' prou ne mu'reste brz tega k'fjeta, prijt'te sm in p'vejte, d' n'm nej dajo vč soudou.

TONČKA

Kaj bi js govorila –

MARINA

T'lko ste stara in ste že t'lko provala, gospa, d' jmaste s'gurno dosti z' poved't.

TONČKA

Neč kej prjeveč zanimiviga.

MARINA

P'vejte, ma kaj vi jmaste zdosti soudou za živ't?

TONČKA

Ej, soldu bi bilu lohku zmjram vječ, ma tudi mnj.

MARINA

Ne l'hko, moglo jh bi bet več. Če jh jmajo *capoti*, zkej jh ne bi mogli j'mt anka mi? Ka samo wni djl'jo?

TONČKA

Tu nje, ma sej je bilu zmjram taku ...

MARINA

D' bi usej kej djl'li! Ma ne dj'l'jo nč! S'dijo tn gor in sámó kričijo »*presto, presto*« in se bašejo s hrano, ki smo jo z'služile me! Kaj ne bi lhko j'le t'di mi kej finga?

TONČKA

Žiher ja ... Ma jaz –

MARINA

E, p'vejte po pravice. Če bi vi dns znale, d' stavkamo, d' je betega zaprta, bi pršle?

TONČKA

Da bi hodila v zaprto butego, tu lih njebi ...

MARINA

Tu je problem! Sámó, kdr n's rabejo, pridejo, č'ne, ku d' ns ni. Ma vi ste anko pršla, z' druge pej: *chiuso*!

TONČKA

Kaj pwole, jaz lohku kupim kafje?

MARINA

Šjenkela vm bi k'fe gospa! Ma ne muerem, dns staukamo!

TONČKA

Sz vlakom sm pršla po tu kafje. Znaste, pr nas nej kr taku sz vlakom kam prit ... So b'lj, bi člow'k r'jku, izr'jd-ne razmjre.

MARINA

Č' rabste samo k'fe, ga lhko kupste, kamr česte.

	TONČKA
Jaz bi ga žj', ma ga nemajo pr nas.	
	MARINA
Nim'ste k'fet?	
	TONČKA
Kafjeta je, ma ne zlatiga.	
	MARINA
In ka so poslali vs, d' ga kupeste in nes'ste čz mejo z cejlo vas? Kam smo pali, d' njma pošten človk k'feta, k ga čej. Ma znaste, kda so bli cajti, ku smo švercli ...	
	TONČKA
Ej, se spunem.	
	MARINA
In kaj zdej? B'ste šla? S prazno boršeto? Ma vidiste, ne more b't drgače, č' zmjre molčimo. Djl'mo cjlo živl-jenje in penžjun rva lih tlko, d' si lhko čupmo k'fe.	
	TONČKA
Buh dej, da jmamo vsaj tu.	
	MARINA
Vid'ste! To pravm!	
	<i>Mimo policistov moli roko Tončki. Nekaj kolegic ji pomaga. Policisti jih zadržujejo.</i>
Njm'mo nite z' hrano in molčimo. Prijt'te, šjora, prit'te. Zlat k'fe b'ste d'bila, samo povejte, d' ste anka vi štufa! D' ne muereste v'č! Eh, usi znamo, d' je pr ns tku, ma t'di pr vs je tku! Pst'te nutr gospo! Spst'te jo!	
	<i>Policisti močno držijo linijo in ne pustijo, da bi šle prodajalke na drugo stran. Prodajalke žvižgajo!</i>
	TONČKA
Nwtri se lih njebi peštala ... (<i>Policistom.</i>) Dejte jih vn sp'stit, nečejo neč slabiga, samu en malu vječ soldov bi mele, pa en malu vječ cajta za sz familijo. Sej bi tudi vi meli, sej bi vsi radi meli ...	
	<i>Prodajalke se prerivajo, policisti jih držijo na kupu. Napenjajo moči.</i>

	TONČKA
Ma kaj je vr'jdnu se ljeti matrat, dejmo se pomenit, sp'stite jih vn, ma bom za vsje skuhala tu kafje, samu da ga dobim.	
	<i>Policist odrine prvo prodajalko. Prodajalke glasno reagirajo in še bolj pritisnejo.</i>
	<i>Govori bolj sebi kot drugim.</i>
Če njemamo kaffeta, dejmo pa skupej eno zapet. Evo, tu pomiri l'di. Ma ne znam punu taljanskih. Nanka ne znam lih pet, ma bomo eno zapeli, pa bo bulje. Aj, una mi je bla zmjram lepa ...	
	<i>Začne mrmrat Bella ciao. Dva policista izstopita iz obroča, ki so ga ustvarili okoli prodajalk, kolegi hitro zapolnijo luknjo. Stopita do Tončke.</i>
Ma sej jo znaste. Kaj nje? Kaku je žj'?	
	<i>Zapoje z nežnim, tihim glaskom.</i>
	<i>Una mattina mi son svegliato.</i>
	MARINA
	<i>Glasno pritegne, pospeši tempo in dvigne roko.</i>
	<i>O bella ciao, bella ciao, bella ciao, ciao, ciao!</i>
	TONČKA
Aj, nje, nje, b'lj mj'rnu.	
	PRODAJALKE
	<i>Se glasno pridružijo petju. Prvim prodajalkam se uspe prerinit ven iz obroča.</i>
	<i>Una mattina mi son svegliato, eo ho trovato l'invasor.</i>
	TONČKA
	<i>Sebi.</i>
Muj ti buh, napačno sm zbrala.	
	<i>Krog razpade. Prodajalke pojejo, vzklikajo, žvižgajo. Stečejo na glavno cesto. Avtomobil, ki pride mimo, ne more naprej, ustavi. Za njim se začne počasi nabirati kolona.</i>
	PRODAJALKE
	<i>O partigiano porta mi via, o bella ciao, bella ciao, bella ciao, ciao, ciao! O partigiano porta mi via, che mi sento di morir.</i>
	<i>Eden izmed policistov glasno zažvižga na piščalko. Policisti si, eden za drugim spuščajo zaščitna stekla na čeladi, nekateri primejo za pendreke, drugi solzivce. Pomešajo se med prodajalke na cesti. Gruča je nepregledna. Nekateri vozniki trobijo, drugi se pridružijo petju.</i>

MNOŽICA	
<i>E se io muoio da partigiano, o bella ciao, bella ciao, bella ciao ciao ciao!</i>	
<i>Iz množice, se na enkrat dvigne Tončka. Prodajalke jo nosijo na ramenih.</i>	
TONČKA	
<i>Išče kam bi se prijela.</i>	
Nje, nje, nje gwor ...	
<i>Tončko močno premetava. Oči ima krvavo rdeče od solzivca, briše si solze z robcem, prazno vrečo stiska k prsim.</i>	

MNOŽICA	
<i>E se io muoio da partigiano, tu mi devi seppellir.</i>	
<i>Naslednje jutro.</i>	
TONČKA	
<i>Stoji na pokopališču, pred Petrovim spomenikom.</i>	
Sm si mogla kapljic v oči nakapat, ku Mojca sz Kekca, da sm sploh vidla do tjebe prit. P’jter, da bi ti vidil, kaku je bilu, ma ku na swdn dan. Samu kafje sm tela, neč posj’bniga, samu en malu zlatiga kafjeta, da bi ga lohku pila, ku smo ga mi zmjram pili. Iz unih naših šalic. Sej znaš, unih dveh, belih sz plavim valovčkom, ku si jih pr’njsu sz Opatije še predn smo sploh znala, da se bomo oženila. No, vsaj js nejsm znala. Se še sda kda zmwtim, pa kor v obadvej nalijem, pa mak’r sm samu jaz. Sm pršla jaku pwoznu domu. Hvala bugi, da je vlak opet zamujal. Sm pršla domu, kumej sm kej vidila, ma namestu, da bi strj’sla v kafetiero zlatu kafje, sm šla v špajz po frjw’lčno vrečko. Ej, kulku se mi je tega nabralu, ku mi usaku letu nw’sijo za bwožič, pa aku znajo, da ne pijem Barcaffaja. No, sda ga.	

Ma sej znaš, se nječem neč cvjb’t, ma preveč dwobru tu kafje lih nej. Je pa sjelih kafje. Kaj češ, časih se taku obrne, da mw’rš premenjat stvari. Hvala bugi, da so še druga kafjeta, kafjeta ne mw’re zmanjkat. Če nej eniga, je pa drugu. Važnu je samu, da jmam te naše šalice. Pwole pa magari, da Barcaffe nwtri zlivam.

Poletje	
<i>Velik, bel prireditveni šotor, postavljen na jasici ob kmečkemu poslopju, preurejenem za kmečki turizem. Šotor se nadaljuje v zidano poslopje. Na eni polovici šotora so postavljene gasilske klopi in mize, na njih ostanki pojedine in veliko kozarcev za vino. Osebj e ves čas prinaša nove vrče vina. Na mizi izven šotora je razporejena preostala pijača. Nekaj sokov, coca-cola ter alkohol, od domačih zvarkov do priznanih znamk. Preko večera te znamke počasi nadomeščajo cenene.</i>	
<i>Na drugi polovici šotora je izpraznjen prostor – plesišče, kjer mlado in staro, vsak v svojem tempu in stilu miga na glasbene uspešnice. Te eno za drugo zgolj z mikrofonom a in sintetizatorjem niza Duo Dva. To je eden tistih duov prepotenih obrazov, moškega v srajci s potiskom in z gelom našpičenimi lasmi ter ženske z bujno z lakom utrjeno frizuro, pisanim make-upom in svetlečimi oblekami. Izvajalski razpon sega od Ruže rvene preko Čebelarja in Od višine se zvrti do Don’t stop me now ter sirtakija. Slovenski hiti počasi prehajajo v hrvaške, ne še dalmatinske. Družba pleše, kdor ne, pije.</i>	

Tončka, s sveže pobarvanimi lasmi v neko čudno svetlo rjavo barvo, sedi na klopi ob robu šotora, najbližji plesišču. Z nasmehom na obrazu, v ritmu, ki zaostaja za glasbo, udarja z ного ob tla. Dela globoke požirke rdečega vina. Ob njej je na mizi na pol izpraznjen vrč. K Tončki prisede KONRAD v hlačah na rob. Verjetno nekoliko mlajši od nje ali pa samo manj zdelan. V roki drži prazen kozarec.

KONRAD	
Si smem sposodit malce vina pri vas?	
TONČKA	
<i>Ga šele zdaj opazi.</i>	
Smj’ste, smj’ste, pa nje me takiga spraševat.	
<i>Mu nali je polen kozarec.</i>	
KONRAD	
Hvala, v redu bo.	

TONČKA	
Ma kaj bi se šparali ...	
KONRAD	
Glede na naš emšo, se je pa že treba ...	
TONČKA	
Lih zatu se ne smej, buh zna, kulku cajta bomo šje.	

KONRAD

Če je pa tako, povejte, čigavi ste, mladenka?

TONČKA

Kaj mjeni praviste? Aj, nej čudnu, da se vina braniste, če pwole take govoriste.

KONRAD

Take, kot si jih lepa dama zasluži.

TONČKA

Celu življenje na kmj'tih, pa dama.

KONRAD

Če bi prej vedel, da na vasi take rož'ce cveto.

TONČKA

Lepu vas prw'sim, kaj se spodw'bi take stvari stari noni pravit?

Gospod in Tončka naredita globok požirek.

KONRAD

Se nagne, da vidi izpod šotora ven.

Glejte, lastovke so visoko, jasno bo.

TONČKA

Vi ste pa žiher punu študirali, da taku pametnu govoriste ...

KONRAD

Meteorolog sem bil.

TONČKA

Nejste vječ?

KONRAD

Že dolgo upokojen.

TONČKA

Škw'da, pa lih na stara leta lohku člow'k vrjeme napovedeva. Od kodr sm pala v banji, lohku za žiher povem, al bo sonce al dež, ne rabim neč ptičev glj'dat. Se pa od takrat se samu še v lavorji namakam.

Se smejita.

Sej boste?

Dolije vina v svoj kozarec. Nato še gospodu.

KONRAD

Velika ohcet. Ste sami?

TONČKA

Aj, vidiste kako je tu, če si sz kmj'tov. So navajeni, da mw'rš celo vas nahranit. Sama, ja, pa še cel farovž zrav.

KONRAD

No, seveda ...

TONČKA

Kaki ste vi fini fanti sz mj'sta. En glaž spijeste pa vam je že t'mnu.

KONRAD

V smehu.

Tako slabi pa spet nismo.

TONČKA

Ma znaste, da se hecam. Kaj čem? Že dugu cajta nejsem bila, ki taku, da bi se mela lepu. Neč ne pravim, jaku sm vesj'la, da lohku lepu mirnu živim na stare cajte, ma se je treba kda tudi sz kwom kej pomenit.

KONRAD

Bi šli plesat?

TONČKA

Česte, da mi kej vn skw'či? Sm zmjram znala samu polko plj'sat, ma ne dela polka dwobru mojim kolenam. Bi se bilu treba menda, za na stara leta, kok valzer navadit.

KONRAD

Vas z veseljem naučim.

	TONČKA
Nikdar nejsm bila za se wučit. So mi že v šuli povedali.	
	KONRAD
Vse je enkrat prvič.	
	TONČKA
Pr wosmdesetih je tježku kej prvič.	
	KONRAD
Je pa lahko.	
	TONČKA
Ma tježku.	
	<i>Na plesišču se počasi oblikuje kača. Plesalci in tisti za mizami, vseh starosti in danosti tečejo okoli, da bi našli zadnji člen in se pridružili nepregledni gmoti prepotenih teles. Držijo se bodisi za rame in tako predhodnika davijo z ovratnikom srajce bodisi za boke in s tem predhodnici dvigujejo krilo. Poskakujejo v neenotnem ritmu, eni desno, eni levo, eni skorajda tečejo, drugi se prestopajo na mestu in se široko smejijo.</i>
	KONRAD
	<i>Vstane in ponudi roko Tončki.</i>
Pa se vsaj tukaj pridružite.	
	TONČKA
	<i>Se smeji.</i>
No, ala, malu si pa mw‘rm vseelih noge pretj‘gnit.	
	<i>Vstane sama.</i>
	<i>Stopita do vlakca. Ta se le za trenutek razpre in Tončka ter gospod že izgineta. Gruča se vali po plesišču, med mizami, glasba je glasna. Dekle iz osebja, ki se je izognilo stampeđu vlakca, odnaša prazne vrče in prve okrušene kozarce. Sliši se smeh, petje, topot, navdušeni vzkliki, kriki, vriski!</i>
	<i>Prvi se odcepijo od kolone. Tončka in gospod, zadihana, vzameta kozarca z mize, jih napolnita z vinom in spijeta.</i>

	TONČKA
Tu pa zmatra človeka.	
	<i>Tončka napolni kozarca. Stopita izpod šotora.</i>
	<i>Stopa naprej, proč od šotora in glasbe. Sede na klop iz hloda in štorov.</i>
Se opravičavam, si mwr‘m malu nwoge počinit.	
	<i>Gospod prisede. Gleda po travi pod sabo in utrga majhno marjetico ter jo podrži pred Tončko.</i>
	KONRAD
Žal v temi ne najdem razkošnejše.	
	<i>Tončka počasi vzame marjetico. Skoraj nevidno začne trgati cvetne lističe. Odrga enega pa nehote cel šop, pa dva ...</i>
	KONRAD
Vam lahko zapojem?	
	TONČKA
Kwoga bi?	
	KONRAD
Zapel bi vam.	
	TONČKA
Zákaj?	
	KONRAD
	<i>Pôje.</i>
	<i>Nocoj pa, oh, nocoj,</i>
	<i>ko mesec svetil bo,</i>
	<i>bo k meni ljubi moj,</i>
	<i>prišel jemat slovo.</i>
	TONČKA
Lepu pejeste. Ma jaku žalostnu.	

	KONRAD
Niso takšne pesmi ravno pravšnje za večere?	
	TONČKA
Žiher, da so, ma se vam ne zdijo tužne?	
	<i>Gospod gleda Tončko. Smehlja se.</i>
	TONČKA
Dejte, no, mi bojo rdj'ča lica ratala.	
	KONRAD
Ste že med plesom zardeli.	
	TONČKA
Joj, sm zmjeram. Že od kodr sm bila mičkina. Če smo se samu en malu lovili sz drugimi wotrwoki, ma sm se v momentu svetla ku, ku, no, kaj se svj'ti rdj'če?	
	KONRAD
Vrtnica?	
	TONČKA
B'lj ku en semafor. T'ga je sda punu pr nas, se matrajo ceste popravljat. Ne znam, če bo kej bulje, ma se mi zdi jaku lepu, da se kdu spune tudi nenas.	
	<i>Gospod poljubi Tončkino dlan, v kateri drži gol marjetičin pecelj. Tončka obnemi. Gospod še enkrat poljubi dlan, dvigne pogled.</i>
	TONČKA
Kaj zganjaste?	
	<i>Poljubita se.</i>
	TONČKA
Ne znam, al mi je jaku twoplu al jaku mroz.	
	KONRAD
Pridite.	

	<i>Gospod vstane, ponudi roko Tončki, da vstane. Stopata proti hiši s prenočišči.</i>
	TONČKA
Kam?	
	KONRAD
V hišo.	
	TONČKA
Aha.	
	<i>Stojita pred hišo. Iz šotora se sliši zvoke rajanja, v bližini ni nikogar. Vstopita.</i>
	KONRAD
Moja soba.	<i>Se ustavi pred vrati ene od sob. V žepu na notranji strani suknjiča poišče ključe.</i>
	TONČKA
Jaz ne znam, ki mi je.	
	KONRAD
Soba?	
	TONČKA
Swoba, ma nanka glava.	
	KONRAD
Izvolite.	<i>Odklene vrata, jih odpre.</i>
	<i>Tončka vstopi. Vstopi gospod.</i>
	TONČKA
Dugu cajta je vječ tega.	<i>Sebi.</i>
	<i>Seksata.</i>

Naslednji večer.

TONČKA

Stoji na pokopališču, pred Petrovim spomenikom.

Pj’ter, cela sm bila gwola, ku Jezus v jaslicah. Ku sm zjutra vidla, ki sm, sm mu rjekla *Muj ti buh, kdu si ti*, pa, da se mi nej še b’lj zvalil pwod kouter. Sm mu rjekla *Hodi no, čja, pa se neki obuči*. Je rj’ku, taku po ljubljansku, *Lepo je bilo*, jaz sm ga pa ven zalovila. Ma kaj sm ga mela za zalovit? Kaj je won kriv? Nej, ma nanka jaz. Je šou, ma ti mworm rječ, kukr se spunm – nam je bilu res lepu. Kaj naj se zmišljevam sda, sej buh vse vej. Ne znam kaj, da ti rječ’m. Jaku mi je žou. Se neč ne delam in opravičavam, ma tježku je bit devj’tindvajset lj’t sam. Kdu je pa znal, da se bo taku obrnilu. Ma nanka nejsm znala, da bom ostala pod nuč. Sm misnla jit spot, pa sm kr tm sedela in glj’dala, kaku plj’sejo pa se jmajo radi, taku so bli vsi vesj’li ...

Sj’du se je k m’ni, sva se začenla menit in ti znaš, da se jaz rada menim, ma od kodr te nej, se b’lj malu menim. Sej pridem na britof pa ti pravim, kaku so stvari, ma ti si bil od zmjram b’lj tihe sworte, sda te pa še monj razumem. Pa lepe stvari mi je pravil, jaz sm bila pa ku ena frčafela pa še twoplu mi je bilu od vina ... Pj’ter, buh nej me štrafa, kukr če, ma nje mi ti zamj’rit. Ratalu je, kukr je, in taku ali taku ne bo nikdar več ... Ne mi zamj’rit. Jaz ti že dugu cajta pravim, da nejsm j’zna, če bi si koko lepo pupo sz pjermi najdu tm zgwo-rej. Taku pride, sej znaš ... Samu slušej me, kodr ti pravim, da jmam tudi jaz prov, če mi je lepu se jmet rad.

Da njebi mislu, sm zjutra, lih taku ku zmjram, sama spila kafje. Ma nje iz naših šalic, iz takih navadnih, kukr so jih meli tm prštimane.

Jesen

Hotelska soba. Ne preprosta, minimalistična, v kombinaciji snežno bele in naravnega si-jočega lesa. Barva lesenega parketa se ujema z masivnim posteljnim okvirjem, zavese in posteljnina so snežno beli, vzglavnik in odeja, kot bi bila oblak. Na leseni nočni mizici, bela, moderno oblikovana lučka. Nasproti postelje manjša lesena miza in stol, na katerem so lepo poravnane Tončkine obleke. Na vrhu so sveže spodnjice in spodnja majica. V kopalnici le-sene police in snežno bel umivalnik, ki spominja na nizko posodo. Tuš, sijoče bel, s srebrno ročko.

Postelja je poravnana kot na prvi dan, le na enem robu so vidne rahle sledi, da je tukaj nekdo spal. Tončka v belem kopalnem plašču, ki ga je dobila ob belih brisačah, stoji pred velikim oknom in gleda ven.

Na vratih potrka. Vstopi LEJLA, uslužbenka hotelske strežbe. V roki nosi majhen alumi-nijasti pladenj, na njem majhno zeleno stekleničko 0,33 litra mineralne vode in kristalni kozarec.

LEJLA

Vedno me prehitite.

TONČKA

V čjemi?

LEJLA

V vstajanju. Vedno, ko pridem, vi že gledate skozi okno.

TONČKA

Je treba malu frišnega zraka dobit vase.

LEJLA

In vode! Izvolite, vaš čudežni napitek za danes.

Odloži pladenj na mizico nasproti postelje.

Vam natočim?

TONČKA

Hvala, nej treba, bom sama.

LEJLA

Samo ne predolgo čakati.

	TONČKA	
Bom hitru, ku blisk.		
	LEJLA	
Potrebuje še kaj?		
	TONČKA	
Joj, predwobri ste ...		
	LEJLA	
Če je karkoli, veste, kje me najdete.		
	<i>Odhaja iz sobe.</i>	
Lep dan.		
	TONČKA	
Enaku!		
	<i>Dekle zapre vrata za seboj. Tončka prisluhne, ko koraki po hodniku izzvenijo, stopi do mize, sleče kopalni plašč in ga poravnane ga spusti na posteljo. Obleče spodnjice. Vzame steklenico in gre z njo v kopalnico. Odpre steklenico in izlije vodo v umivalnik. Mrmra si melodijo. Nato obrne ročico na skrajno hladno in odpre pipo. Z dlanjo preveri temperaturo vode in jo pusti, da še malo teče. Vzame steklenico, jo oblije zunaj, spere odznotraj, ko je steklenica ohlajena, vanjo nalije vodo iz pipe.</i>	
	<i>Na vratih potrka.</i>	
	TONČKA	
	<i>Gola, hitro, kolikor lahko, steče odložit steklenico na mizo. Išče, kaj bi dala nase.</i>	
Samu malu, samu malu!		
	<i>Želi obleči kopalni plašč, pa se ji zatakne rokav, ne gre in ne gre.</i>	
Malu!		
	LEJLA	
Gospa, ste v redu?		
	TONČKA	
Gospa nejsem, ma urjdi pa sm! Takoj bom!		
	<i>Tončka razteza kopalni plašč na vse strani, povleče in pri tem z roko močno udari ob mizo.</i>	

	<i>Steklenica se prevrne, voda steče po tleh. Tončka želi postaviti steklenico nazaj, zdrsne ji iz rok, polije se, prazna steklenica pa glasno pristane na mizi, a se ne razbije.</i>	
	TONČKA	
Dio-buh!		
	LEJLA	
Gospa? Vstopila bom.		
	TONČKA	
Aj, nje, nje ...		
	<i>Tončka začne nase vleči spodnjo majico, dekle vstopi. Tončka zadihana, v zmočenem spodnjem perilu, stoji med mizo in posteljo, na tleh pod njo – luža.</i>	
	LEJLA	
Je vse v redu? Samo želela sem vam ...		
	<i>Vidi mokro Tončkino spodnje perilo in lužo na tleh.</i>	
No, kaj pa je blo? A ste –		
	TONČKA	
Ja, kaj naj rječm. Taku mi je fina tale vaša woda pa sm jo tela na hitru spit pa ...		
	LEJLA	
Vse v redu, gospa, bomo uredili, nič skrbet, se vsakemu zgodi ...		
	<i>Stopi v kopalnico.</i>	
Si bom vašo brisačo sposodila, pa bomo nov komplet prinesli ...		
	<i>Pride z brisačo in z njo pokrije lužo.</i>	
Se vam je to že kdaj zgodilo?		
	TONČKA	
Uj, kulkrat! Kaj vam se nej?		
	LEJLA	
Pa ste se pogovorili z zdravnikom?		
	TONČKA	
Ma no, sej taku huđu pa spetlih nej, da bi k dohtarji hodila ...		

LEJLA

Seveda, vam pa lahko zdravnik pomaga najti enostaven način, kako olajšati težavo. Tako, da vam bo kar najbolj udobno.

TONČKA

Ma sej mi je že sda precej lagw'dnu.

LEJLA

Gleda brisačo na tleh.

Bom poklicala sobarico.

TONČKA

Se skloni in drgne z brisačo.

Ej, kaj bi za taku klicali, bomo pobrisali pa bo ...

LEJLA

Jo želi ustavit.

Bomo oprali, bomo sčistili, nič skrbet. Ne se trudit, zato smo mi tu. Vi pa lahko ta čas skočite pod tuš in oblečete sveže obleke za svež dan.

TONČKA

Ma, sej rada hwdim čista po svj'ti, ma vsakih desj't minut se pa opet ne rabim prat. Sm se lihkar frišnu ob-lekla.

LEJLA

No, suho, sveže perilo gotovo ne more škodit.

TONČKA

V'rij'tnu res nje, ma zakaj bi se opet preoblačila? Sej se posuši.

LEJLA

Ne vem, kako naj drugače rečem, ampak – polulali ste se.

Tončka obmolkne. Gleda dekle, nato brisačo na tleh.

Ni res?

TONČKA

Ošine prazno steklenico na mizi.

Ja. Pa res. Sm se. Polulala.

LEJLA

To ni nič takega, kot ste sami rekli. Vsakemu se to zgodi.

TONČKA

Ja, kaj čmo, taku pride ...

LEJLA

Ste v redu?

TONČKA

Ja, ja, super, samu, no ... Sej znaste, polulala sm se.

LEJLA

Dvigne prazno steklenico na mizi, jo položi na pladenj in gre proti vratom.

Tole bom pa kar jaz odnesla.

TONČKA

Najlepša hvala.

LEJLA

Kako pa je jutranja voda, ste se navadili?

TONČKA

Uj, jaku fina, jaku!

LEJLA

Res? Ko sem vam jo prvič prinesla in ste jo komaj pili, požirek, po požirek, sem si mislila, no, tole pa ne bo šlo.

TONČKA

Takrat, ma sda pa kor cel liter bi jo spila, prou taku no, ti da posjbn občutk, kodr jo piješ. Izrj'dnu fina.

LEJLA

To je super slišat. Veste, lahko tudi doma uvedete. Nič posebnega, samo mineralno vodo malce pogrejete in je.

TONČKA

Kaj pwole je prow, da je gworka?

LEJLA

Da je topla? Ja, seveda. V tem je vsa poanta.

TONČKA

No, no, seveda. Sm si mislila, da je taku.

Obe, dekle in Tončka se zamislita. Dekle se premakne, da bi odšlo.

TONČKA

Pa zakaj, pardon, če smj'm prašat, je dwobru gworko wodo pit, če ti sz špine tječe frišna, mrzla?

LEJLA

Nasploh priporočajo prevretje vode, sej to veste, da preprečimo okužbe, sicer pa; na sobno temperaturo segreta mineralna voda podaljšuje življenje. Veste?

TONČKA

Nanka nejsm znala, da obstaja taku dugu imje za wodo.

LEJLA

Včasih kakšen gospod al pa gospa reče, sm že star, kaj bom to wodo pil. Pa se mi zdi škoda, da ne bi izkoristil priložnosti. Če je nekdo sedem dni tukaj, je to sedem stekleničk. Sedem vod, pa sedem. Nekej pa je že. In, če je možnost, da si prihraniš kakšen krč, okužbo, tako da se malce potrudiš pa popiješ wodo, kaj ni škoda, da je ne izkoristiš?

TONČKA

Verjetnu je.

LEJLA

Pa sej ne vem, zakaj vam to govorim. Vi jo pijete. No, in preoblekli bi se radi, jaz pa modrujem tukej. Se opravičujem, izvolite.

S pladnjem v roki odpre vrata.

TONČKA

A, kaj bi lohku?

LEJLA

Prosim?

TONČKA

Ma samu sem vas tela prašat ... Kaj bi lohku, morda, če vam nej pretježku ... Mi, lepu prwsim, prnjesli še eno tole flajško. Prwsim.

LEJLA

Lahko. Kako pa to?

TONČKA

Ma, taku no ... Če je lih prilika, kaj bi zdravje proč metal ...

LEJLA

Prinesem. Pa še brisače.

TONČKA

Punu vam hvala.

Gleda v tla.

Se opravičavam, ma nesem znala dgači.

LEJLA

Zato smo tu.

TONČKA

Hvala, punu hvala.

Dekle odide. Tončka s stola vzame hlače in si jih začne oblačiti.

Čez dva dni.

TONČKA

Stoji na pokopališču, pred Petrovim spomenikom.

Pwole sm pa pj't al šj'st teh bwcic spila. Ma, razumš Pj'ter, kaj ti pravim. Hotel, izrjd'n, pwstlje take, da si ne upaš spat, da jih njebi zmčkal. Kopalnica taka, da se ne upaš umivat, da je ne bi umazal. Ma tu sploh nej važnu, najbl važnu je, da ti wsaku jutru prnjesejo gworke wode. Ma kaku č' člow'k znat, da se nejso zmwlti. Aj, rajši sm se delala, da poc'rana po svj'ti hwdim, ku da bi wodo spila. Pupa mi je vsaku jutru cela nasmejana to wodo nosila, meni pa nej bilu jasnu kwomi na tem sveti sm se tulku zamjrila. Ma pwole ku sm razumela, sm jo pa spila. Ej, sej je smešnu, ma če živim še kok dan, ne bom prou neč j'zna. Mi nej še za umr't. Sej znam, da bom hmali, ma tjekla v krsto pa tudi ne bw'm. Znaš, tu je, ku kdr j'sčeš ,lbjezn. Se je jaku veseliš, ma se ti ne smej mudet.

Misl'm, da bw'm vselih ostala na špini. Kafje sm mogla premenjat, kaj zdej pa, da bi mwgla še wodo? Znaš Pjt'r, vse tu sz gworko wodo, ma še zmjrej ne razum'm zares. Kaku, da sm celu življenje stala prwoč od gwor-ke wode, ku hudič od križa, pa sm še na svj'ti. Ma ti pa ne. Buh zna, če bi bla gworka woda zate. Se mi zdi, da bl'j nje, ma kdu pa sm, da bi znala.

Bom šla s'da, znaš, mwrm počinit.

Zima

Večer. Tončkina hiša. Vhodna vrata vodijo direktno v kuhinjo z jedilno mizo. Levo iz kuhin-je je mala dnevna soba, naravnost naprej kopalnica. Tončka stoji pri plinskem štedilniku in v skodelici naliva kavo iz kafetiere. Skodelici sta enaki, beli z modrim valovitim vzorcem pod vrhom, le da je ena skodelica veliko bolj zbledela od druge. Med nalivanjem si mrmra. Za njo je jedilna miza pokrita z velikim belim prtom z ročno izvezenimi rožami in na sredi belim čipkastim prtičem kvadratne oblike. Na mizi je kup na pol ali popolnoma izprazn-jenih kozarcev, nekateri s peclji, drugi brez, večina z obrisí rdečega vina. Med kozarci je še velik stekleni krožnik in na njem še trije mastni domači krofi, iz katerih se je marmelada »pocedila« na krožnik. Tončka s kadečima se skodelicama v roki stopi do mize in skodelici odloži eno na krajšo, drugo na daljšo stranico v istem kotu mize. Usede se za skodelico ob krajši stranici. Pogleda drugo.

TONČKA

Kaj spj't.

Za njenim hrbtom se v kuhinjo ritensko opoteče GVIDO, mlad fant, oblečen v potapljača. Na sebi ima neoprensko obleko, na čelo dvignjeno masko z dihalko, na hrbtu nekaj podobnega jeklenki, iz katere je speljana cevka do njegovih ust, in na nogah ogromne plavutke. Pogleda okoli. Glasno rigne.

Muj ti buh!

Skoči na stolu in se obrne proti potapljaču. Gledata se.

GVIDO

Pardon, nejsm znal, da ste ljeti.

TONČKA

Nanka jaz, da ste vi.

GVIDO

Ki so pa drugi?

TONČKA

So lih dwobru šli, razn če se nejso šli tudi woni skrivat po bajti.

Gledata se. Potapljač se zamaje.

Aj, sjdi, sjdi, wotrok. Je bilu preveč, a?

GVIDO

Ne! Zdej grjmo naprej, mwrm še punu hiš obiskat.

Potapljač sede za mizo, nasproti skodelice brez lastnika.

TONČKA

Mu želi podati skodelico kave.

Aku si lih ljeti, boš kaffe? Je Barcaffe, ma no, sej v takimi stanji njebi lwčil.

GVIDO

Hvala gospa nončka, ma ne mešam rad.

Cevko, ki vodi iz »jeklenke«, vstavi v usta in naredi dolg požirek.

TONČKA

Kaj za ena žival pa si?

GVIDO

Potapljač! (Se zresni.) Kaj se ne vidi?

TONČKA

Vidi, vidi! Uj, kaku se vidi! Samu glj'di, kaku lepe plavutke jmaš ... Ujujuj, izrjdne!

GVIDO

Pstite plavutke, lejte vi rajši mwj, original patjent.

Kaže na jeklenki.

Vidiste, bi rjekli, da je tu bombula. Ma! Tlele nwtri je druge vrste zrak.

TONČKA

Pa kake vrste?

GVIDO

Rakija.

TONČKA

Aj, aj, aj ...

GVIDO

Boste malu?

Vzame dva približno izpraznjena kozarca z mize in v vsakega nalije merico. En kozarec potisne pred Tončko. Spijeta.

GVIDO

Ki maste pa vi kostum?

TONČKA

Sm že brz ena šj'ma.

GVIDO

Nejste ošjmani za pusta! Pa tu je glavni crkvjn praznik! Pa kaku si boste sploh upali jt v cerkev jutri?

TONČKA

Ej, bom že našla pwt.

GVIDO

Znam jz, da žiher česte neki bet.

TONČKA

Ma, da sm Twnčka, mi je urjdi.

GVIDO

Ma je grjh, če se ne ušemaste. Bi bli tudi vi potapljač?

TONČKA

Ne vem lih, če so take tute za stare none.

GVIDO

Vas bomo žj nwtr spravli.

TONČKA

Ma vn ne bom šla.

GVIDO

Bi bili kaka žival?

TONČKA

Kaka žival pa naj bwm? Za kravo sm premajhna, za vowco jmam premalu los, edinu betjžna kwoza ostane.

GVIDO

Tu pa nej res! Ste pa jaku elegantna nončka.

Nagne glavo postrani in gleda Tončko. Nato spusti pogled na mizo. Prešine ga.

U! Sm dobil idejo!

Stegne se in s srede mize potegne manjši bel čipkasti prt.

Js mislm, da bo tule ta pravu.

Strepe ga. Raztegne ga in si ga ogleduje s strokovnim pogledom.

Aha, aha ... Ma že prow vidim!

TONČKA

Ma kwoga vidiš?

GVIDO

Italjansko *signorino*!

TONČKA

Pa ki? Da ti nej rakija škwdila ...

GVIDO

Zakrili z rokami pred Tončko.

Pred mano stoji! Samu še tule, pa boste ku najlepša *signorina* ...

Prepogne prtič v trikotno obliko, stopi za Tončko, ji pokrije lase in ga skuša zavezati na zatilju, pod lasmi.

TONČKA

Ma, kaj bom ku sz Trsta?

GVIDO

Drito sz Rima. *(Se zamisli.)* Ma ne Vatikana.

Stopi nasproti Tončke.

Evo! Fačou jmaste, sda pa še neki za oblečt.

TONČKA

Ej, no ...

GVIDO

Ma seveda, kaj boste *singnorina* sz fjrtoham?

Ji odveže predpasnik. Gleda po kuhinji. Pogled se mu ustavi na mizi.

Ej, no, če smo lih pr deli ...

Dvigne rob izvezenega prta, da se pokaže miza. Kozarce začne zlagati na golo mizo.

TONČKA

Ma nje pospravljat, mwrn jmt kej za poštimat jutri, če nje, kaj naj delam.

GVIDO

Ne se bat, ne bom neč pospravil.

Kozarce zbere na en kup, le skodelici kave previdno odloži na mesto, kjer sta bili prej. Vzame prt in ga strepe kot prej čipkastega.

TONČKA

Da mi je vedet, kaj kriliste sz tm.

GVIDO

Boste hitru vidli.

Stopi do nje in meri prt ob njej. Hodi okoli nje in strokovno ocenjuje.

Znaste, kaj bo tu?

TONČKA

Prt?

GVIDO

Tu je zdej, ma pwole bo pa ... *(Pavza.)* Original patjent!

Ji ovije prt okoli telesa, preko rame, zopet okoli in naredi vozal. Stopi korak nazaj, široko se smeji in si ogleduje. Tončka ima rdeča lica.

Buona sera, signorina!

	TONČKA
Kaj pa zdej?	
	<i>Potapljač iztegne roko v povabilo na ples.</i>
Vsi bi pljsali, jaz pa lesjna.	
	<i>Potapljač jo prime za pas, drugo roko z njeno dlanjo stegne vstran.</i>
	GVIDO
Znaste pljsat po taljansku?	
	<i>Potapljač stopi vstran, Tončka z njim. Nato na drugo stran.</i>
	TONČKA
Samu govorit.	
	GVIDO
Kaku pa tu pomaga pr pljsi?	
	TONČKA
Da se lohku opravičiš, kdr kwoga pohwdiš.	
	<i>Naredita nekaj korakov vstran, kot bi oponašala tango.</i>
Vi znaste?	
	GVIDO
Se bom navadil.	
	<i>Obrne Tončko pod roko. Tončka, obuta v težke natikače, stopi potapljaču na plavutko.</i>
	TONČKA
<i>Scusi, scusi.</i>	
	GVIDO
Sej znaste ... Skuzi nej šlu –	
	TONČKA
	<i>Odvrže natikače.</i>
Boli pa.	

Tončka je obuta samo v nogavice, plešeta. Gor in dol po kuhinji, potapljač vrti Tončko pod roko. Tončka gleda v noge, potapljač oponaša elegantne gibe. Plešeta hitreje. Krožita okoli mize, se malo zibata levo-desno na mestu, nato zopet okoli mize. Med kuhinjskem pultom in jedilno mizo potapljač odvrti Tončko od sebe, nazaj proti sebi. Obrača jo pod roko, velikokrat. Odvrti jo.

	TONČKA
	<i>Se zabije v rob mize, skodelica kave pade po tleh in se razbije. Tončka poskoči, stopi na črepinje.</i>
Uj!	
	GVIDO
Ste dwobru?	
	TONČKA
Sda je pa menda šlu skuzi.	
	<i>Tončkina nogavica se na peti rdeče obarva.</i>
	GVIDO
Kam ste se?	
	TONČKA
Ma nejsm menda šalice razbila?	
	GVIDO
Kaj je tu kri? Sjdte, da pogledamo ...	
	TONČKA
Ma od tulkih glažov, šalico ...	
	GVIDO
	<i>Pomaga Tončki sesti. Tončka sede za svojo skodelico kave. Potapljač počepne, si položi Tončkino nogo na koleno, ji sleče nogavico in pogleda nogo.</i>
Aha, takulele jmamo. Wjštra je tale šalca.	
	TONČKA
Ma zdej nej nč vječ. Samu še razbita poswda.	

GVIDO

Bomo en malu razkužli ...

TONČKA

Če bi se jaz v življenji navadila pljsat ...

GVIDO

Dns smo se navadli, kaku se opraviči, drugič se bomo pa pljsat.

S hrbta sname bombulo in jo odpre.

Bomo mi vse tu zrihtali. Smem prosit za vaš prelep fačolič, *signorina*?

Na rano zlije nekaj rakije, nato še malo. Rahlo popivna s čipkasto ruto, prtičem, ki si ga je Tončka odvezala z glave.

Fejst pječe?

TONČKA

Nej mi hudiga.

GVIDO

Pogleda rano.

Mwoje strokownu oku pravi, da nej prevječ globwoku.

Pogleda Tončko, nato v tla.

Me je prou sram vas pogljdat, kaj sm naredil. Se opravičavam.

TONČKA

Kaj bi se. Kodr pljščš, nikdar ne znaš, kaku boš končou.

GVIDO

Ji ovija ruto okoli stopala.

Ste že kda pljsali do krvi?

TONČKA

Enkrat do otrwoka.

GVIDO

Pavza. Dvigne pogled.

No, ta je mogu pa res znat pljsat.

TONČKA

Po taljansku. Eh, ma tkrat sm bila še jaku, jaku mlada, ku sda vi. Sva samu tisti večj'r pljsala.

GVIDO

Zakaj pa samu anbot?

TONČKA

Ej, se drugič nejsva vidla. Ma kaj bi za nazaj.

GVIDO

Zopet napolni dva kozarca z rakijo, s katero je prej čistil rano in ga ponudi Tončki.

Na taljane!

TONČKA

Da bi se podali malu v mir.

Spijeta rakijo.

GVIDO

Joj, bi mi jaku zamjr'li, če bi šel še anbot na WC, prjd'n grj'm? Ma prsjž'm, da vas ne bom vječ strašil in vas ne bom neč vječ polomil ...

TONČKA

Hwodi, hwodi, wotrok. Kaj bi ti branila na stranišče hwodit. Tu se nikdar ne konča dwobru.

GVIDO

Punu vam hvala. Evo, bom takoj!

Vstane kot vojak, se obrne, dvigne roko.

Zbogom.

TONČKA

Kr naj bo s tabo.

Potapljač s stisnjenimi nogami odcaplja proti kopalnici. Tišina. Tončka obsedi sama za mizo in gleda prazno mesto, kjer je bila prej skodelica. Svojo skodelico potisne na prazno mesto in izprazni kozarec žganja. Vstane, natakne natikače in odšepa iz hiše.

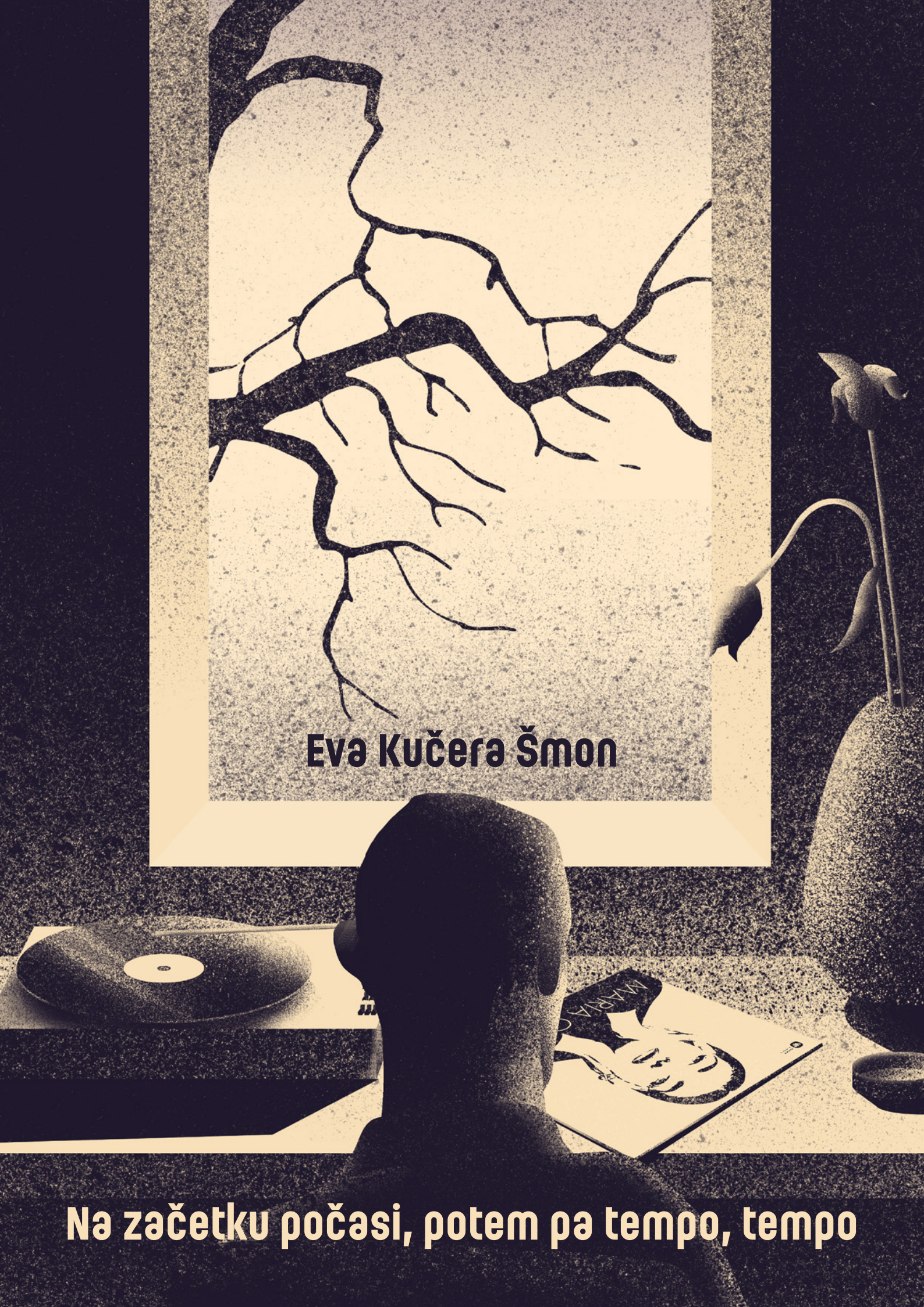
Čez deset minut.

TONČKA

Šepa preko pokopališča, ustavi se pred Petrovim spomenikom. Obuta v cokle, s povitim stolom, zavita v prt.

Premwočna je bila rakija. Ma kaj bi pa drugiga pila? Kafje je pregrjenku, vinu preslodku, wodo pa je treba prekuhavat. Aj, kaku sm krjesnila uno bwgo šalico. Uno belo sz plavim valovčkom, uno, ku so ble dveje, une, ku si nam jih sz Opatije prnj'su. Šalica je šla v maloro, ma kaj čem. Sej že dugu nejsem nwtr nalila našiga kafjeta. Sm zamenjala kafje, bom pa še šalice. Ej, ne zmanjka nanka kafjeta nanka šalic, edinu človeka za šalico, tega pa radu zmanjka.

KONEC

Eva Kučera Šmon

Na začetku počasi, potem pa tempo, tempo

MAKS DIMNIK
in
KATKA
in
JANJA
in
zagotovo MAKSOVA HČERKA
in
stoposto MAKSOV OČE
In
KLAVDIJA z grdim imenom
in
MAKSOVA MAMA
in
MAKSOV VNUK
in
MARIA CALLAS

Soba.

Miza.

Postelja.

Stol.

Svetilka.

In človek.

No, ne katerikoli,

katerikoli pač ne.

Pač pa Maks Dimnik,

starejši suhljat gospod.

Gospod,

jebemti, da ja.

Gospod.

Ne starejši škrbav prdec, ki si albert kekse mehča v mleku.

Niti tak ne, ki ima na riti posrano plenico od predvčerajšnjim.

O, ne.

Pač pa Maks Dimnik,

starejši,

suhljat,

urejen,

pedanten,

z manirami,

gospod.

No, temu gospodu,

ja, gospodu,

se ipak tresejo roke.

Posran za zdaj še ni,

ampak roke,

roke se mu pa tresejo.

Zelo tresejo.

Jebemti, se tresejo.

Tako se mu tresejo, da bi si ob pogledu nanj lahko mislili:

»Ubogi stari revež, ta je pa dal nekaj življenja skozi.«

Ali pa kaj v smislu:

»Jebemti, kako te življenje povози.«

Maksa Dimnika pa življenje ni povozilo.

O, ne.

Če že, je on,

gospod,

povozil življenje.

Jebeno življenje.

Stoposto je povozil jebeno življenje.

Je pa sključen.

To pa je.

Tu pa nimaš kaj.

Tu pa ni nobene filozofije.

Čeprav ni navaden,

bil kdo,

kdorkoli,

je vseeno sključen.

Sključen starec,

no ...

gospod,

ki se mu tresejo roke.

Jebemti, kako se mu tresejo.

In smo spet pri žalostnih starih.

Pri tresočih se starih prdcih.

Ker tresočé se roke so žalostne,

ampak tresočé se stare roke ...

To je pa žalostno za popizdit.

Ampak ...

Maksa Dimnika,

gospoda Maksa Dimnika,

življenje ni povozilo.

O, ne.

Če že,

je on ...

– Ja gospod Maks! Je pa res, da ste danes še bolj praznje napravljeni kot druge dni. Veste, prav ne morem verjet, kje najdete vso to voljo, da ste vedno tako ugvantani! Pa te hlače, pa ta kravata ... No, pri vas pač vse štima ... Pri vas vedno vse štima.

Katka.

Jebena oskrbovalka Katka.

Hecna ženska za popizdit,

z goreče oranžnimi lasmi

in

z grdim,

nagnusnim,

ampak res nagnusnim zobnim aparatom pri štiridesetih.

Ženska z zobnim aparatom pri štiridesetih?

Jebemti babo glupo.

Lani je prišla sem,

bog ve, zakaj.

– A kaj rabite mogoče? A? A vam kaj prinesem? Vas mogoče počešem na prečko? A?

No, tudi bog verjetno ne ve, zakaj,

ampak prišla je.

Ljudem se pač stvari posrečijo.

Userjejo.

Pokrompirijo.

Ampak na dober način.

Katka se je usrala na dober način.

Ali pa tudi ne.

Katka se je samo usrala.

– Kira muzika pa bo danes? Ha?

Maks Dimnik po tem,

ko Katka ustreli glupost,

dvigne obe sivi obrvi.

Ne ene,

ampak obe sivi obrvi.

Ne ene,

ampak ...

– No ... prav ... če ste za ... bom pa ... No, bom pa ... kar pritisnila muziko.

Ne muziko.

Kasetofon.

Katka bo utihnila.

Skrila bo butaste zvezdice

in pritisnila kasetofon.

Aleluja.

Mati božja.

To Katka pač mora storiti,

ker je oskrbovalka

in ker je vestna

in ker ima vsako tele svoje veselje

in ker,

bodimo realni,

– Evo, muzika špila!

je to edina stvar, ki jo lahko naredi za Maksa Dimnika.

Za gospoda Maksa Dimnika.

Prižge kasetofon.

In ...

Se končno pobere.

– A grem? A še kej rabite? A vas še počešem? Ha?

In se končno pobere.

Prijetno,

prijetno.

Zelo prijetno.

In zdaj vas vse sigurno zanima, kaj Maks Dimnik posluša,

in prav je,

da vas,

ker to,

madona,

to pa je.

To pa res je.

To,

madona,

to,

to pa je,

to pa,

madona,

ni Madona,

ampak to,

to, madona,

to pa je nekaj,

to pa,

to pa je nekaj, kar bi človeka moralo zanimati.

Ker to ...

To je Maksov najljubši glasovni posnetek vseh časov.

Jebemti, da ja.

Vseh časov.

Maks Dimnik živi že nekaj časa.

Prekleta dolgo časa ...

In če ima on najljubši posnetek vseh časov,

potem mu verjemite na besedo.

Posluša Mario Callas,

njeno izvedbo Norme iz leta 1955.

Boginja.

Jebena boginja.

Njen glas in interpretacija in vživljanje in dihanje in ...

Jebena boginja,

jebena boginja.

To je edina ženska,

ki ji je Maks Dimnik kadarkoli rekel jebena boginja.

Pa je v svojem življenju,

v svojem dolgem življenju,

srečal precej žensk,

ki bi si zaslužile ta naziv.

No,

precej,

precej ravno ne.

Nekaj ...

nekaj pa tudi ne.

Maria Callas poje,

jebena boginja poje

to Normo na življenje in smrt.

Maks Dimnik pa ne vidi več –

– Maks, bi te nekaj vprašala ...

in Maks vidi Janjo,

svojo mlado fejest babo.

In vidi sebe,

mladega,

postavnega,

z manirami,

Maksa Dimnika.

In Janja,
fejst baba,
fejst baba, s katero se Maks malo heca že dva meseca,
malo gor, pa dol, pa levo, pa desno,
položi roke na Maksove noge.

– No, bi ti nekaj povedala.
– Ja?

In Maks gleda Janjine roke.
Ne Janje,
ampak njene roke.

– Da te imam zelo rada.
– Ja?
– Ja. Pa sem mislila, no ... da bi bila fant pa punca. No ... enkrat v prihodnosti ... Če bi ti bil za. Ne rabiva hitet, ampak tako sem razmišljala ... Za prihodnost.

In Maks Dimnik ne more odgovoriti.
Ne, ne more.
Ker gleda Janjine roke.
Ne Janje,
ampak njene roke.

– Ja?
– Ja.
– Ja?
– Ja, Maks.
– Ampak Janja ...
– Ja?
– Neke stvari pa so ... Neke stvari pa so, ki me zelo motijo.

In gleda ...
Neke stvari gleda ...

Ne Janje,

ampak njene –
– Ja? Povej ... bom popravila. Bom vse spremenila. Vse bom delala –
– Ti imaš zemljo za nohti.
– Kaj?
– Zemljo imaš za nohti ... Umazane nohte imaš.

Jebemti babo glupo.

– Doma imamo štalو, Maks, pa je –
– Ni važno. To se ne spodobi, Janja. Če hočeš, da sva fant in punca, boš morala pazit na takšne stvari. To se ne spodobi.

Baba glupa.
Baba glupa brez manir.

– Maks ... Rada te imam. To pa šteje, a ne?

In Maria Callas poje.

Maks vidi domačo jedilnico.
Vidi očeta,
vidi mamo,

– Ekola! Goveja juha! Domača!

vidi sestro,
vidi Janjo,
svojo fejst babo,
ki nima več zemlje za nohti.
O, ne.
Nekaj jo je pa naučil.
Jebemti, da ja.

– No ... kaj čakate? Vzemite, otroci, Janja ... vzemi, prosim, deklica! No, vzemite! Je dovolj, še preveč. Nič nočem, da ostane!

Vidi sebe, Maksa Dimnika,
ki vzame Janjin krožnik.
Pač moški,
dec.
Vljuden,
z manirami.
In potem Janjo dregne,
ker je danes tiho kot rit.

– Maks, pusti jo, no ... Ti samo jej, deklica. Da boš ... no, da boš še bolj čedna, kot si.

In Maksu je mamin odgovor všeč.
Mu odgovarja.
Bravo, mama.

Oče bi rekel,

– Naj bo vsaj lepa, če brihtna ni.

ampak raje sreba juho.
Bravo, oče.

Goveja juha je
in notri je ribana kaša
in za vzorec govedine
in za vzorec korenja
in za vzorec peteršilja.
Veliko ribane kaše ...

JANJA: Gospa ... Joj ... Jaz pa nočem bit nesramna ... ampak jaz pa mislim, da v juhi ... joj, plavajo ličinke.

MAMA: Dej nehi ...

MAKS: Mama?!

MAMA: Pa nemogoče. Sem dala ribano kašo, pa nisem pogledala v vrečko in sem ... a so res? A? A ste zihr?

OČE: Ja, pa so res! Jebemti babo glupo!

Jebemti babo glupo.
In Maksa Dimnika je sram mame.
Očeta, ki razbija po mizi, ne,
ampak mame,
ki streže ličinke.
Babe glupe, ki ...

– Pa nemogoče ... a? Pa sej niso, no ... A so? Oprosti, ljubica ... Maks ... oprosti ...

Očeta, ki razbija po mizi, ne,
ampak mame,

– Oprosti, Maks ...

ki streže ličinke ...
Očeta ne,
deca ne,
ampak mame ...

– Oprosti ...

In Maria Callas ... poje.

Maks vidi, zdaj končno ne več slike hrane,
tega je bilo dovolj,
ampak sliko svoje sestre.
Nje pa še ni dovolj.
Ne še.

Svoje mlajše sestre Klavdije.
Klavdije, ki ima grdo ime.
Klavdija.
Klav-di-ja
je stara 13 let

in je za svoja leta,

no,

majhna je

pa,

no,

precej razvita.

Ornk baba.

Ne fejest,

ampak ornk.

Z Maksom,

ki je dve leti starejši od nje,

sta naredila gugalnico.

No,

naredil jo je Maks Dimnik.

Moški,

Fant.

Dec.

Ona,

ona, je trgala marjetice.

Dve debeli vrvi je Maks Dimnik,

močan mlad fant,

obesil na drevo.

In prva se gunca Klavdija.

Naprej,

nazaj.

– Samo zato, ker si lahka.

Naprej,

nazaj.

In nese jo precej visoko.

Naprej,

nazaj.

– Nee, ker bolje zamahnem z nogami.

Naprej,

nazaj.

Jebemti, gre visoko.

– No, pojdi zdaj dol ... no, daj, no ... pa halooo, no ... dol pojdi, da še jaz poskusim ...

In Klavdija na najvišji točki skoči z gugalnice v travo.

Lep doskok,

bravo, Klavdija.

Klav-di-

– Klavdija ... Na riti imaš pa ... nek čuden flek.

– Kakšen flek?

– Flek pač. Madež. Rdeč. Krvav?

A je to?

Ja. To je lužica prve menstruacije.

Jebemti babo glupo.

Potem joče.

In cmizdri.

In ne more vstat iz trave.

Ampak Maks Dimnik,

Maks Dimnik sliši Mario Callas.

Vidi flek,

ki je uničil njegovo gugalnico,

ampak sliši pa Mario Callas.

Vidi Klavdijo, ki je uničila njegovo gugalnico,

ampak sliši pa ...

– A si v redu?

– Kaj?
– Če si v redu? Zelo si bleda.

*In Janja je res bleda.
Tako je bleda
kot papir.
Kot razredčena bela tempera barva.
Tako bleda, da steče do stranišča
in Maks ...
Maks Dimnik pa herojsko za njo.
Je le pravi dec.
Vzgojen.
Z manirami.*

*Janja bruha v sekret
in ne pomisli na svoje dolge lase,
po katerih bruha.
Baba glupa.
In bruha
in bruha
in bruha
in bruha
zelo dolgo,
pizda, dolgo bruha.
In bruha.*

*In Maks ji drži lase,
pravi dec,
ji drži lase.
Babi glupi drži lase.
In bruha še po njegovih rokah.
In bruha,*

– Kaj si pa pojedla? A si kaj takšnega pojedla?

*In bruha,
zelo dolgo bruha.*

*Njegova fejest baba bruha po njegovih rokah.
Po rokah Maksa Dimnika.
In bruha
in bruha.*

– Kaj si pa pojedla? A si kaj takšnega pojedla?

*Potem Janja neha z bruhanjem.
Aleluja.
Mati božja.
Skrajni čas.
Neha in se nasloni na ploščice.
Bleda,
bleda kot ploščice.*

*Maks gleda roke,
ne ploščic,
ne Janje,
ampak roke.
Umazane roke.*

*Ne sme si umiti rok, ker sta rekla,
da se ljubita.*

– Noseča sem.

Da se imata rada.

– Noseča sem.

Da se imata najraje.

*In to si Maks ponavlja.
Rad jo imam.
Rad jo imam.
Rad jo imam.*

*S pobruhanimi rokami,
z zemljo za nohti,
si Maks ponavlja ...*

- Noseča sem.
- Pa valda nisi.
- Sem.
- Nisi.
- Ja, pa sem.
- Nisi.
- Sem.

*In Maks stopi do umivalnika,
ne do svoje noseče punce,
ampak do umivalnika,
kjer si z ledeno vodo,
ampak res ledeno,
spere koščke bruhanja s svojih rok.*

*Gabi se mu.
Vse skupaj se mu ...*

– Jaz, Maks Dimnik, sprejemem tebe, Janja Rupnik, za svojo ženo, in obljubim, da ti bom ostal zvest v sreči in nesreči,

*Voda, ki spira bruhanje, se mu gabi,
ampak sam sebi ...*

– v bolezni in zdravju, da te bom ljubil in spoštoval vse dni svojega življenja.

Sam sebi se pa ne gabi.

– Jaz, Janja Rupnik, sprejemem tebe, Maks Dimnik, za svojega moža, in obljubim, da ti bom ostala zvesta v sreči in nesreči, v bolezni in zdravju, da te bom ljubila in spoštovala vse dni svojega življenja.

*Pred sabo vidi svojo nosečo punco
z velikim,*

*ogabnim trebuhom
pod veliko,
ogabno
belo obleko.
Svojo fejest babo,
ki ni več fejest baba.*

*Ampak sam sebi ...
sam sebi se pa ne gabi.*

– Ljubim te.

*Sam sebi se pa ne gabi.
Ker je odločen,
ker dobro ve, kaj hoče v življenju,
in ker dobro ve, da mu ženska ...*

– Maks Dimnik, sprejmi ta prstan v znamenje moje ljubezni in zvestobe.

*Ne, ne ... ne bo.
Ne bo mu.*

– Lahko poljubite nevesto.

*Ženska, ne ...
Ne bo mu sfukala življenja.*

– Lahko poljubite nevesto.

Ne, ne bo mu sfukala ...

– Lahko poljubite nevesto.

*Ne bo mu ...
– Daj, Maks, poljubi me.*

On študira na akademiji.

On bo glasbenik kot njegov fotr.

– Prosim, Maks.

In ženska mu ne bo ...

– Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus!

On bo,

za fotra.

– Magister dirigiranja! Moj dragi magister dirigiranja. Sem vedel. Ko si se rodil, sem vedel, da ti pa boš. Ti pa boš zavladal svetu.

In bo zavladal svetu.

– Sine moj, pa dirigent!

Ženska mu ne bo sfukala življenja ...

In Maria Callas ...

Ona poje.

Maks ima hčerko.

Maks Dimnik ima hčerko,

– Jo lahko vzameš vsaj enkrat na mesec? A si lahko vsaj enkrat na mesec oče? A bi bilo ...

ki jo vidi enkrat na mesec.

Enkrat na mesec je idealno.

– Enkrat na mesec jo vsaj na igrišče pelji.

Enkrat na mesec jo pelje v opero,

idealno,

ali v gledališče

ali na razstavo

ali na klasični koncert,

idealno,

čeprav je stara 5 let

in čeprav še vedno sesa prst.

Jo pelje.

To morajo otroci čimprej ...

Gledališče

in razstave

in bonton

in manire,

ker on ni in se mu to nekje pozna.

No, njegovi hčerki,

njegovi hčerki se pa to ne bo poznalo.

– Mamica te vozi gledat risanke, ati ti bo pa pokazal svet.

In potem gledata opero.

Normo.

Na Dunaju.

Ja,

Maks Dimnik pelje svojo 5-letno hčerko na Dunaj,

gledat Normo.

Dober fotr,

zlat fotr.

Ona ne bo pela ringa ringa raja,

muca pa nagaja.

Kuža pa priteče,

pa vse ...

Ne,

ne bo pela

– Kuza pazi z lepkom miga ...

*Ne, ne bo pela.
Ona bo poslušala
in pela
in živila opero.
Normo.
Umetnost.*

*Ona bo spodobna,
z manirami.
Kot njen oče.
Ne kot njena mama,
ampak kot njen oče.*

*In Maks Dimnik kupi ložo,
najboljšo ložo,
centralno ložo zase in za svojo hčerko.
Na Dunaju.*

*Dobr fotr,
zlat fotr.*

*In po 45 minutah Norme,
Norme na življenje in smrt,
življenje in smrt,
njegovo hčerkico pritisne kakat.
Pritisne jo kakat,
na življenje in smrt.*

In potem prosi

– Ati, plosim, ati ...

In Maks se koncentrira na sopranistko.

– Ati, plosim ...

Ampak Maks se koncentrira na ...

– Ati, plosiiiiiiiiim.

*In gresta,
izstopita iz lože,
gresta na vece,
slečeta hlačke*

– No, dajmo. No, hitro.

*in sedita pet minut,
deset minut ...
petnajst minut.
In nič.*

Nič.

*In Norma na življenje in smrt
v Dunajski operi,
on,
on pa s hčerko sedi na veceju in jo prosi.
Jebeno hčerko.*

– Ati, ne molem.

*Nič ne bo, Maks Dimnik.
Nič ne bo.
Z jebeno hčerko.*

– No, dajmo. No, hitro.

*Ampak ati.
Ona ne mole.
In nič ni.
Niti lulanja.
Niti kakanja.
Niti prdca.*

Nič.

Samo njegova hčerka in on

na veceju,

v Operi.

Njegova hčerka, ki binca z nogami in

– Kuza pazi z lepkom miga, vstane, leze, tacko da ...

ne mole.

In potem ji potegne hlačke gor

in jo prime za roko

in teče do lože

hitro,

tempo,

tempo,

in prosi, da ga spustijo not,

in ga ne,

– Tut mir Leid.

in prosi

– Tut mir Leid.

in ga ne in

– Tut mir Leid.

– Tut mir Leid.

– Tut mir Leid.

Maria Callas ...

In ga ne.

Ne spustijo ga.

Ne molejo.

Poje.

Maks Dimnik je uspešen dirigent.

Tako uspešen,

da se more usest na letalo, ko mu umira oče.

Tako je pač, ko si uspešen.

Jebeno uspešen.

Sede na letalo in pride v bolnico.

Tam sta Janja,

ne več fejšt baba,

in njegova hčerka,

ki zdaj že zna srat na sekretu.

In njegov oče,

njegov ...

– Se bo treba poslovit.

In Maks Dimnik pogleda Janjo.

Kako jo pogleda,

grdo jo pogleda.

Kaj pa ti veš, če se bo treba poslovit.

Tako jo pogleda.

Kaj pa ti veš, kaj bo treba.

Nič ji ne podeljuje pravice,

da bi lahko rekla,

se bo treba poslovit.

To je Maks Dimnik že slišal

– Se bo treba poslovit, Maks.

od svoje mame.

– Maks ... življenje je kot bonbonjera ...

Od svoje glupe mame je to že slišal.

– Nikoli ne veš, kaj boš dobil. In jaz sem dobila tvojega očeta, ki je tak, kot je ... zdaj je pa čas za kaj boljšega, Maks, veš ...

*Maksov oče bi rekel,
jebemti babo glupo,
in Maks Dimnik bi rekel,
jebemti babo glupo.*

*In Maks Dimnik bi se smejal.
Tako, kot se znata smejat le onadva.
Iz srca.
Na glas.
Iz srca.
Ampak zdaj se ne moreta,
ker se bo treba poslovit.*

*Ker je Janja,
baba glupa,
razsodila, da se bo treba poslovit.*

Se bo treba poslovit.

*Potem si Janja obriše solze
in pusti Maksa Dimnika
in njegovo 10-letno hčerko pri umirajočem očetu.*

*Maks Dimnik ga gleda,
hčerka ga gleda,
ampak med sabo,
med sabo se pa ne gledata.*

– Deda pa danes ni tako lep kot ponavadi.

Njegova 10-letna hčerka.

*Precej pametna,
razgledana.*

Razen danes.

Danes, ko Maksu Dimniku umira oče.

*Dobr fotr,
Zlat fotr.*

– A se tebi zdi lep?

*Danes pa ni pametna, razgledana.
Danes bi ji Maks rekel,
jebemti babo glupo.*

*Ampak Maks Dimnik ne reče nič,
o, ne.
Ne reče nič, ampak naredi pa.
Je le pravi dec.
Gospod.
O, ja.*

*Ne reče nič,
ampak stegne pa roko.
O, ja.*

In jo mahne.

Jebeno hčerko

mahne.

O, ja.

In jo mahne še enkrat.

Da si bo zapomnila.

In še enkrat,

da si bo zapomnila,

da je bil Maksov oče lep,

in še enkrat,

da si bo zapomnila.

In Maria Callas ...

In še enkrat ...

Ona poje.

Zdaj je pa na koncertu.

Zdaj je pa Maks Dimnik na koncertu s svojo 20-letno hčerko.

Fejst babo.

Ornk fejst babo.

Ne po mami,

ampak po očetu.

Po očetu fejst babo.

In ta fejst baba ima modro obleko,

Maks Dimnik pa kravato.

Črno kravato.

Sedita na sredi,

na balkonu.

Uglajena,

ker se spodobi.

V tišini,

ker se spodobi.

In Maks Dimnik posluša koncert.

Gospod

z manirami

posluša klasični koncert

s svojo hčerko v modri obleki.

In nekje na polovici začne Maks Dimnik udarjati z nogo.

Ob tla začne udarjat z nogo.

Po tempu,

po pravem tempu,

– Ati ...

ker dirigent na odru

ne zadene tempa.

– Ati, no.

Ne zadene jebenega tempa.

In Maks Dimnik udarja precej glasno.

In začne še z rokami

in z zibanjem

in z nogami.

– Ati, prosim, no.

In iz vrste pred njim se obrne ženska,

ki ju grdo pogleda.

Uglajena ženska,

ki ju grdo pogleda.

– Tut mir Leid.

In hčerka mu z roko drži nogo,

– Ati, prosim ...

ki udarja

tempo

in buta

tempo

in treska

tempo

ob tla.

In Maks Dimnik ...

Maks Dimnik začne še glasneje.

– Tut mir Leid.

Tempo,
glasneje,
tempo,
glasneje,
tempo.
In fejest baba,
fejest baba v modri obleki,
fejest baba v modri obleki se ne opravičuje več.
Fejest baba vstane,
dvigne celo vrsto
in pusti očeta s kravato,
z manirami,
da udarja
tempo
in buta
tempo
in treska
tempo –

– Vse najboljše, draaagi Maks, vse najboljše za te. Torta svečke ima –
– Hvala.

In Maks odvije Klavdijino darilo.
Sestrino darilo.
In ne gleda darila.
Ne.
Ampak svojo sestro Klavdijo.
Klav-di-jo.
In njeno hčerko s cerebralno paralizo,
ki jo vidi prvič.

Maks Dimnik gleda v darilo
in gleda v Klavdijo,
Klav-di-jo.
In v cerebralno paralizo.
In –

– A bi lahko prišli živet k tebi? A bi lahko prosim prišli živet k tebi?

Tega pa Maks Dimnik ni pričakoval.
Tega pa Maks Dimnik zagotovo ni pričakoval.
Pričakoval je:

– Kje pa naslednjič dirigiraš?

Ali pa:

– A nama posodiš kaj denarja?

Ampak tega,
tega pa zagotovo ne.

In Maks Dimnik ne more.
Ne more živet s Klavdijo.
Klav-di-jo
in njeno hčerko s cerebralno ...

Ne.
Maks Dimnik dirigira na življenje in ...

In smrt.

In življenje.

In smrt.

– Mama ima pa raka.

In življenje.

In smrt.

– A boš prišel na pogreb?

On dirigira na življenje.

– A me boš pospremil do oltarja, ati?

Življenje in ...

– Rada sva se imela. A ne, da sva se imela rada, Maks?

In smrt.

– Šefe moj. Moj sin dirigent! Za popizdit!

In življenje ...

– Moj sin dirigent!

In smrt ...

– Ati, dedek boš. Mu bom dala ime Maks.

Življenje in ...

– A ga lahko vsaj enkrat na mesec pelješ na igrišče? A si lahko vsaj enkrat na mesec dedek?

– Kuza pazi z lepkom miga ... Deda, a me slišiš? Kuza pazi z lepkom miga, vstane, leze, tacko da. Deda? A me slišiš?

In smrt.

In življenje ...

In Maria Callas ...

Zdaj bi pa Maks rad tišino.

Zdaj bi pa Maks rad ...

– Ja, gospod Maks, ja, kaj pa počnete?

Hvala bogu.

Katka.

– Gospod Maks Dimnik, kaj počnete?

Umira, Katka.

Maks Dimnik umira.

– A tako, z odprtimi očmi?

Ja.

– Ja, Maks, kaj pa počneš?

Še Janja.

Fejst baba.

– A ne moreš zapret oči?

In Klavdija.

– Ati, zapli oči.

Ne mole.

In Maksova hčerka.

In Maksova mama.

– Zapri oči, lubček.

In Maks ne more zapret oči.

– Gospod Maks Dimnik, a vam lahko kako pomagam?

Ugasni jeben kasetofon.

Katka, ugasni ga.

Bodi koristna.

– Ne molem.

In Maria Callas poje.

A še poje?

A res še poje?

Ne.

Maria Callas ne poje več.

O, ne.

Maria Callas stoji pred Maksom Dimnikom.

Jebena Maria Callas stoji pred jebenim Maksom Dimnikom.

– A jo vidiš, Maks?

In Maria Callas vzame v roke palico,

dirigentsko palico.

In zamahne s palico.

Baba glupa.

In Janja

in Maksova hčerka

in Maksova mama

in Klavdija z grdim imenom

in cerebralna paraliza

in Maksov oče

in Maksov vnuk

in Katka ...

Jebemti, oni pojejo.

– Kuza pazi z lepkom miga, vstane, leze, tacko da. Hiso cuva, jezno laja, ce nikogal ni doma.

– Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus. Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus.

– Vse najboljše za te, vse najboljše za te, vse najboljše, dragi Maaaks, vse najboljše za te.

– Ringa ringa raja, muca pa nagaja, kuža pa priteče, pa vse na tla pomeče.

Oni pojejo

na življenje in smrt ...

In Maria Callas,

Maria Callas ne poje več.

Ampak jim dirigira.

– Ko pa Jurček Cicibanček truden se odpravi spat, kuža pazi, k vratom leže, da ne vzame Jurčka tat.

– Post iucundam iuventutem, post molestam senectutem, nos habebit humus, nos habebit humus.

– Torta svečke ima, vsaka tisoč želja, naj se vse ti izpolne, dragi slaaavljenec.

– Kokot kikiriče, čipke čopke kliče, putka kokodajsa, ker je znesla jajca.

Oni pojejo

na življenje in smrt ...

Maks Dimnik pa ne more zapret oči.

Oni pojejo,

on pa ne more.

Ne mole.

– Naj se vse ti izpolne, dragi slavljenec!

Ne mole zapret oči.

In Maria Callas ...

Maria Callas dirigira.

Jebemti babo glupo.

Tema

Helena Šukljan

Vila

ALOJZ

150-letni gospod, ki ima mogoče kakšno leto več, njegova največja želja je dokončati vilo, Magdin mož

MAGDA

150-letna gospa, ki ima mogoče kakšno leto manj, njena največja želja je postati slavna slikarka, Alojzova žena

ŽENIN

mladi Alojz ... ali pa tudi ne

NEVESTA

mlada Magda ... ali pa tudi ne

P R O S T O R

Vasica v slovenski Istri, ki obstaja ... ali pa tudi ne.

Prvi del: skromna koliba na levi strani tračnic; na tračnicah.

Drugi del: razkošna vila na desni strani tračnic.

Tretji del: skromna koliba na levi strani tračnic.

... ali pa tudi ne.

Č A S

*Ko se vlak približuje. Ko vlak pelje mimo.
Ko se vlaka ne sliši (več).*

OPOMBE

Alojz in Magda govorita v primorskem narečju.

Ženin in Nevesta v drugem delu govorita v izmišljenem jeziku (zapisan je z drugo pisavo).

»Zamrznitev« v tretjem delu ne pomeni nujno tega, da liki zamrznejo.

PRVI DEL: KOLIBA

Tema. Sliši se zvok približujočega se vlaka. Zvok je vedno glasnejši.

Začnejo se prižigati luči.

Vidimo majhen dnevni prostor. Na sredini je rjav, oguljen dvosed z velikimi blazinami (»kušini«). Pred dvosedom je majhna, rjava, lesena mizica s predalom, prav tako že zelo oguljena. Za dvosedom je veliko okno, skozi katerega se vidijo tračnice in nedokončana vila na drugi strani tračnic. Na stenah so obešene slike, sten se zaradi njih ne vidi več, obešene so ena čez drugo. Na slikah so različni motivi – avtoportreti, polja, stare kolibe, razkošne hiše, svetovne znamenitosti (Eifflov stolp, Kitajski zid, Taj Mahal, Big Ben, Niagarski slapovi ...).

Na sredini sobe sta ALOJZ in MAGDA. Oba stojita. Prepirata se. Še vedno se sliši zvok vlaka, ki je vedno bolj glasen. Njiju ni mogoče slišati.

Magda se dere in krili z rokami, Alojz se prav tako dere in se ob tem nemirno prestopa levo in desno. Magda kaže proti vili, hodi gor in dol, krili z rokami, kriči. Alojz se ustavi, jo nekaj časa posluša, potem pa spet nadaljuje z govorom. Magda mu ne pusti do besede. Alojz gre do stene s slikami in eno sname. Ko Magda to vidi, se ustavi in mu pokaže, naj jo da nazaj gor. Alojz odkima. Magda še vedno nepremično gleda Alojza in mu nekaj reče. Alojz jo samo gleda. Dvigne sliko z obema rokama nad sabo in jo drži nad glavo. Trese se. Magda zavpije. Obe roki stegne proti sliki. Alojz slike ne spusti. Magda gre do njega. Želi prijeti sliko, a je prenizka, da bi jo dosegla. Magda in Alojz se suvata. Med suvanjem Alojz vrže sliko, ki pristane na mizici in predre platno. Magda gre do slike, joka in jo objema. Alojz stoji nekoliko proč od nje in jo gleda. Počasi gre do Magde, se nagne proti njej, da bi jo objel, ampak si premisli, in se usede na kavč.

Vlak se počasi oddaljuje. Na koncu se ga ne sliši več.

Tišina. Dolga tišina. Magda objema sliko, Alojz gleda Magdo.

ALOJZ

Scu... scusa, Magda.¹

Magda je tiho.

To nisl jes, sej znaš ... me zanese.

Magda je tiho. Sliko nekoliko umakne od sebe, ampak jo še vedno drži. Začne gledati, kje je strgana.

Magda ... pogledaj me, Magdica.

Magda je tiho. Ne obrne se.

Dej, bom še malo popensal ... bomo nekaj zrihtali. Bo mogoče še en malo za počakat, ja, ma bomo že.²

Magda gleda sliko. Z roko nežno boža strgane dele.

Magda ... sej znaš, da ne maram, ko si tiho. Parli, dai! Magda. Magdica ...³

Magda zavzdihne, Alojz se že nekoliko razveseli. Nekaj trenutkov tišine. Alojz jo gleda.

Dimmi ... una sola cosa ... ne prašam več.⁴

1 Scusa = opravičilo. »Oprosti, Magda«.
2 Popensal – pensare = misliti.
3 Parli = govori.
4 Dimmi iz dire = reči. Una sola cosa = (vsaj) eno stvar.

MAGDA

Bom strila to. Moja ultima decisione.⁵

ALOJZ

Ma Magd- ...

MAGDA

Nanka ne začni!

Alojz utihne. Magda ga pogleda.

Taku bo! Inu bomo veseli inu jes inu ti inu mi usi.

Magda vstane, previdno položi sliko na mizico, se zravna.

O, bom!

Magda gre do desne stene s slikami in eno za drugo obrača, previdno in počasi, kot da za njimi nekaj išče. Alojz jo nekaj časa gleda, potem pa iz predalčka v mizici vzame lepilni trak, raztrgano sliko položi na kolena in jo začne popravljat. Magda za eno sliko najde list papirja. Vzame ga in gre do Alojza.

MAGDA
(da list Alojzu)

Ki znan, da ne znaš, kje mam te stvari.

ALOJZ

In kaj naj s tem?

MAGDA

Gor vse lepo piše.

ALOJZ

Ma Magdica.

MAGDA

Zdej pa bašta! Zadnja stvar, ki jo nucam, predno grem, je tvoja brižna faca. Ala, dej, sej ni konec sveta. Te čaka vita bella. Senza me, ma bella. Zato, ti prego, fini takoj. Bodi kontent.⁶

ALOJZ

Maš prou, maš prou.

MAGDA

Tu gor use piše. Če jes krepam, dobiš ti ...⁷

Magda se usede poleg Alojza in s prstom pokaže na list.

ALOJZ

Tolko?!

MAGDA

Tolko. Ne več ne manj.

5 Ultima decisione – ultima decisione = zadnja odločitev.
6 Bašta – basta = dovolj; vita bella = lepo življenje; senza me, ma bella = brez mene, ampak lepa; ti prego = prosim te; kontent iz contento = zadovoljen.
7 Krepam = umrem.

MAGDA

Obe so ta. Ne znam jes, na katero »ta« ti misliš.

ALOJZ

Ta. Ne ta, ma ta.

MAGDA

Torej ta?

ALOJZ

Ne ta. Ta!

MAGDA

Evo, pa samo povej.

ALOJZ

Če je šupidasto to.¹⁸

MAGDA

Moj plan se ti zdi šupidast? Kaj si ti predlagal? Neč.

ALOJZ

Ma ne plan, dobro, anka plan, ma ne ... te verižice in bračoleti ... sej je vseglj, kaj maš.¹⁹

MAGDA

Vseglj? Ti znaš, da ko enkrat krepaš, si pol za celo večnost obučen taku ko na uni dan, ko si umru.

ALOJZ

Kakšne šupidače so pa to zdej?

MAGDA

Verità! Sem čula pravit ...²⁰

ALOJZ

Od koga pa? Od tete siz Trsta?

MAGDA

Samo me ti zajebavaj, ti bom že dala jes.

ALOJZ

Nič te jes ne zajbavam, ti si tašna ki se takoj ofendiš.²¹

MAGDA

Kaj jes to čujem! Ofendim? Jes? Ma še dobro, da grem, ki ku ne, bi tebe ubila.

ALOJZ

Ala, dej me ...

MAGDA

Dej mi neki ... en nuž al bat, da te fentam inu bo mir ... inu bom jes lepo u miru živela inu se zabavala s

18

Šupidasto iz stupido = neumen.

19

Bračoleti – braccialetto = zapestnica.

20

Verità = resnica.

21

Ofendiš iz offendere = užaliti.

forešti siz ceuga sveta ... inu bom imela bazen inu ...²²

ALJOZ

Ma prau nč ne boš imela. Nisem taku dobro zavarovan ku ti. Inu boš sama tukaj. Inu triste. Inu noben ne bo znau, da sploh bivaš ...²³

Kratka tišina.

MAGDA

(pokaže na verižico)

Ta pole?

ALOJZ

Ja. Ta. Ki sem ti jo kupu za deset let matrimonia.²⁴

Alojz Magdi zaveže verižico. Kljub temu, da je še v oblačilih za doma, nenaličena in skuštrana.

Ki lepa ki si.

MAGDA

Ma dej, ki ni res.

Alojz pogleda na svojo uro.

ALOJZ

Treno pride čez pol ure. Bo treba it.

MAGDA

Evo, požveltam.²⁵

Sliši se vlak, ki je nekje daleč. Komaj se ga sliši.

Magda se preoblači v rdečo, oprijeto obleko, Alojz jo opazuje. Magda to vidi.

MAGDA

Obuci se.

Magda Alojzu pokaže na obleko na dvosedu.

ALOJZ

Ne bom tega obuku ... sej jes ne bom krepau.

MAGDA

Sem ti rekla, da moramo bit oba lepo obučenj, da bo zgledalo ku nesreča.

Magda se med tem ureja. Počese si lase in jih spne v nizko figo, obuva čevlje s peto, izbira nakit ...

ALOJZ

Ja, ja, samo tega veštita ne bom.

MAGDA

Drugega nimaš.

22

Forešti iz forestiero = tujec.

23

Triste = žalostna.

24

Matrimonia iz matrimonio = zakon/poroka.

25

Pohitim.

Magda gre na kolena in se uleže na trebuh na tračnice po čez.

A taku?

ALOJZ

To pa ni videt komot.

MAGDA

Sej nanka ni. Ala, daj mi zdej še to boršetico.

ALOJZ

Ma ne ... ki ku si zletela, je zletela borša še bolj daleč. Boljše, da jo hitim vele tam dol.

MAGDA

Maš prou, maš prou.

Alojz jo hoče vreči naprej, zaziba jo.

NEE!

ALOJZ

Kaj je spet?

MAGDA

Daj mi jo samo en malo nazaj.

Alojz ji da torbico. Magda iz nje vzame šminko in se našminka. Potem da šminko nazaj v torbico in torbico Alojzu.

Evo, hiti.

Alojz vrže torbico naprej.

ALOJZ

Zdej samo še čakamo. Se mi zdi, da nekaj čujem. Ma se mi samo zdi.

MAGDA

Znaš kaj ... forše pa bi malo pršutića.³²

ALOJZ

In kaj čmo zdej nardit?

MAGDA

Dej, kaj greš not po eno fetico?

ALOJZ

Ma ne morem, ki imamo plan.

MAGDA

Sej ga ne bo še neki cajta. Dej, prosim te, Alojzko. Zadnja stvar, ki jo nardiš za mene.

ALOJZ

Ma kaj, če pride.

³² Forše – forse = mogoče.

MAGDA

Ne bo prišu še en cajt. Daj, da bo tvoja Magdica kontenta.

ALOJZ

Ma Ma- ...

MAGDA

Pršutić ... ga bomo oba jedla.

ALOJZ

Prav, Madga, grem po pršutić.

MAGDA

Ti si Alojzko, najbulši!

Alojz gre. Zvok vlaka je čez cel čas postajal vedno glasnejši, zdaj je že zelo glasen.

Vlak se približuje. Vse bliže je. Vse bliže in vse glasnejši.

Odrezana tema.

Vlak pelje mimo.

	DRUGI DEL: VILA	
	<i>Tretje nadstropje razkošne vile. Bogato opremljena spalnica. Na sredini velika zakonska postelja. Nad njo tri Magdine slike – na levi celo platno pobarvano z zeleno, v sredini avtoportret, na desni strgana slika iz prvega prizora. Na desni strani iz zlata izdelano okno, skozi katerega se vidi tračnice in kolibo; na levi še tri okna z okvirji iz zlata. Nad posteljo visi razkošen lestenec. Tla so narejena iz temnega in kvalitetnega lesa. Ob postelji sta dvelični nočni omarici, vsaka ima svojo lučko. Vse je čisto, zlikano, sterilno.</i>	
	<i>V spalnico vstopijo Alojz ter vidno zaljubljena ŽENIN in NEVESTA, ki se ves čas objemata, s sabo pa imata dve potovaliki.</i>	
	ALOJZ	
Eko, to je vaša kamera. Še zadnja fraj. ³³		
	<i>Mladoporočenca sta nad videnim zelo navdušena. Alojz stoji pri vhodnih vratih, mladoporočenca si ogledujeta sobo, Ženin kovčka postavi ob posteljo, Nevesta gre do velikega okna.</i>	
	NEVESTA (Ženinu)	
Klesstur, harit!		
	<i>Ženin gre do zlatega okna, kjer je Nevesta. Alojz še vedno stoji pri vhodnih vratih in poizkuša slediti pogovoru para.</i>	
	ŽENIN	
Jaki fulmide!		
	NEVESTA	
Ser kjas terkobines rut z nor.		
	ŽENIN	
Klesto trek bi surdes.		
	<i>Nevesta prime kljuko, ker želi odpreti okno. To vidi Alojz, ki priteče do njiju, in ju ustavi.</i>	
	ALOJZ	
Ne! Šu! Šu!		
	<i>Nevesta in Ženin ga pogledata, otrpneta, kot da sta presenečena, da je še vedno v sobi. Alojz iz žepa vzame bombažni robec in začne brisat kljuko.</i>	
	ALOJZ	
Ne smeste tega tako z rokami tikat ... to je pravo zlato, znaste? Ne pozlačeno. Pravo zlato.		
	<i>Iz žepa vzame par belih rokavic in ga da Nevesti.</i>	
Eko, ku česte odpret okno, si moraste dat rokavice gor. ³⁴		
	<i>Mladoporočenca sta zmedena.</i>	
Ki je pravo zlato. Ma Magda ga ni tela ... bi lahko bla še zdejadi leti siz nami ... če bi jo jest samo en malo pošlušau.		

33 Kamera – camera da letto = spalnica.
34 Ku česte = če želite.

	<i>Deluje, kot da bo Alojz zajokal.</i>	
	ŽENIN (Nevesti)	
Frek to bus?		
	<i>Nevesta skomigne z rameni.</i>	
	ALOJZ	
Sej zastopiste, ne? Ki me bo tukla, če fentam te kljuke, ki jih niti ni tela. Jo kdaj čujem, kako zija name, znaste? Še vedno jo čujem. ³⁵		
	<i>Alojz z robcem odpre okno.</i>	
Ki ste teli uodpret ... da se malo prezrači inu boste meli frišno. Pole pa z rokavicami zapreste inu to je to. Grazie, da ste leti, če me nucaste, bom dol. ³⁶		
	<i>Alojz odhaja, mladoporočenca stojita in ga gledata. Ko že skoraj zapusti sobo, se Nevesta pomakne proti eni sliki.</i>	
	NEVESTA	
Magitreus!		
	<i>Z roko gre proti platnu. To vidi Alojz, ki za sabo že zapira vrata in sunkovito skoči do Neveste in slike.</i>	
	ALOJZ	
Ma kaj si matasta? Znaš ti, kaku dragoceno delo je to? Bi kmalim uničla artistično delo! Se ne sme tikat! Nanka siz rokavicami ne. ³⁷		
	<i>Mladoporočenca sta še bolj osupla. Ne razumeta Alojza, samo gledata ga, Alojz se trudi razložiti tako, da maha z rokami.</i>	
Dipinti. Arta. Tega leti. Se ne tika. Non tokare. Du not tač. Kaj zastopiste? Ki to so drage umetnine. Je nardila moja Magdica.		
	<i>Mladoporočenca sta še vedno nepremična. Alojz to opazi, nadaljuje bolj prijazno, z nasmeškom. Počasi se tudi mladoporočenca sprostita.</i>	
Se pardoniram, se pardoniram. Samo to sem vam mogu povedat, ki ku ne, bi bla štala. Ma glih to, ki ste gledali, ne ... za to sem tudi jes malo prispeval ... ne bom zdejadi reku, da sem artist, sploh en taku velik ku Magda, ma en malo sem. Če pogledaste, lahko vidiste ene take čudne linee ... to smo se jes in Magda skoraj stukli inu sem strgau ta dipinto. Ma ne se nič bat, sem ga pole anka popravu inu je bla kontenta, ma še eno uro je bla kontenta ... pole je šla ... ³⁸		
	<i>Alojzu se v očeh naberejo solze, ampak ponosno nadaljuje.</i>	
No, inu pole ta dipinto na drugi strani ... to pa je ... oštja, sej mi je rekla, kaj je ... ma je lepo, ne?		
	NEVESTA	
Jekstremnus de kluze!		
	ALOJZ	
Ne znam, kaj pensate, ko rečeste to, ma se strinjam z vami. Je pravi art.		

35 Zija name = kriči name.
36 Grazie = hvala; nucaste = potrebujete.
37 Matasta – matto = nor.
38 Linee – linea = črta.

	NEVESTA (Ženinu)	
Kras de jas triklas!		
	ŽENIN (nenavdušeno)	
Neh teh des.		
	NEVESTA	
Malikes te dres!		
	<i>Nevesta poljubi Ženina.</i>	
	ALOJZ	
Pošlušajte jo, ja ... ki pupe majo zmerim prau. Se boste že navadli. Moja Magdica je bla ena taka pametna donna! Ma jes bolj pametne še nisem vidu u celim svojem življenju. Inu taka artista je postala, ma pogledjte, kaj vidiste vi to? ³⁹		
	<i>Pokaže proti slikam. Se vanje malo zagleda.</i>	
Art!		
	NEVESTA (Ženinu, ga objame)	
Mt reslik tugor!		
	ŽENIN	
Kjes ter hos.		
	ALOJZ	
Kaj sem vam že pravu ... aja, ta primo dipinto ... to bo verde na verde. Ki je piturala siz barvicami inu ... ⁴⁰		
	<i>Zasliši se Magdin glas. Magde se ne vidi. Sliši ga samo Alojz.</i>	
	MAGDA	
Tempere so ble, ti šturlo!		
	<i>Alojz zmeden, zbeگان. Gleda, od kod prihaja glas.</i>	
	ALOJZ	
Kaj ste čuli to? Ste čuli?		
	<i>Očitno je, da mladoporočenca ne vesta, o čem govori, in da ne slišita nobenega glasu. Ženin začne zlagati stvari iz kovčka na posteljo. Nevesta želi biti vljudna in posluša Alojza.</i>	
Ma se mi je forše samo zdelo. Allora, tempere ... inu to je ratalo ... to je ratalo ... ma to smo se tudi nekaj skoraj stukli. Če ni to takrat, ki nisem teu it siz njo u činemo. ⁴¹		
	MAGDA	
Moj prvi dipinto, njoko!		
	<i>Alojz je spet zmeden zaradi glasu.</i>	
	ALOJZ	
Magda? Ma kaj si to ti? Reči še kaj, Magda!		

³⁹ Donna = ženska.
⁴⁰ Primo = prvi; verde = zelena.
⁴¹ Allora = torej, potem ...; činemo iz cinema = kino.

	<i>Pogleda mladoporočenca, očitno je, da nista slišala nič. Ženin nemoteno stvari s postelje nosi v omaro.</i>	
Magda!		
	<i>Nevesta se začne pomikat proti vratom. Alojz pa se ne premakne, še nekaj časa posluša, če bi se še kaj slišalo, potem nadaljuje.</i>	
Ja, no ... to je njej prvi dipinto! Ki smo se anka skoraj stukli ... jes nisem zastopu te umetnosti ... kadu bi vedu, da lhko bivaš od tega? Ona je pa rinla inu rinla inu piturala inu glejte, kaj lepega je ratalo. Kadu bi si mislu.		
	<i>Nevesta se nasmiha, pomakne se še nekoliko bliže vrat, Ženin začne zlagat še stvari iz drugega kovčka.</i>	
	NEVESTA	
Makres te dores.		
	<i>Ženin se naglas nasmeje. Na lice poljubi Nevesto.</i>	
	ALOJZ	
Ja ... to je Magda, ja, njen autoportret, bi se reklo ... ma je bla še bolj lepa, ku je leti ... znaste, kakšna bella donna je bla ... da bi jo vidli ... ma ku bi lahko še en bot, ma samo en bot vidu ta njej obrazčič inu jo stisnu. ⁴²		
	<i>Ženin objame Nevesto.</i>	
Ma kaku ste lepi vas dva! Smo bli z Magdo anka taku mladi enkrat inu smo se štemali do neba in nazaj. No, nečem vas več motit. Če me rabiste, znaste, kje sem.		
	<i>Alojz se odpravlja proti vratom, mladoporočenca sta še bolj nasmejana, ker končno odhaja.</i>	
	ŽENIN	
Habiter!		
	NEVESTA	
Habiter!		
	ALOJZ	
Habiter, habiter!		
	<i>Alojz stisne roko Ženinu in Nevesti. Ob tem pa se njegov pogled ustavi na Nevestinem vratu. Zagleda enako verižico, kot jo je imela Magda, ko se je vrgla pod vlak. Ustavi se.</i>	
	ALOJZ	
Magdiga kolana. O moj buh. Prav taku je imela! Isto!		
	<i>Alojz spet stopi v sobo. In gre do slike na desni. Ženin zavije z očmi.</i>	
Na ta dan jo je mela. Na ta dan ... ki smo se skoraj stukli inu sem strgal njen dipinto na ta dan inu pole sem ga popravu inu pole ... pole smo šli ... samo ona ni več tornala.		
	<i>Alojz se usede na rob postelje. Plane v jok. In vedno bolj močno joka. Nevesta pogleda Ženina, Ženin nevesto, jasno je, da ne vesta kaj narediti.</i>	
Inu to samo zaradi mene! Ki je nisem pošlušau. Ki nisem striu, ku je rekla ... ki bi lahko bivali vsi skupaj leti! Bi blo 90 let oggi. Mamo obletnico. Vi ste lepi inu mladi inu innamorati inu insieme. Ma jes sem tako sam. ⁴³		
	<i>Ženin in Nevesta se gledata. Vsak se usede na eno stran poleg Alojza, Nevesta nakazuje Ženinu naj nekaj naredi, Ženin ne ve, kaj bi, čez nekaj časa ga začne nerodno božat po glavi.</i>	

⁴² Bella donna = lepa ženska.
⁴³ Oggi = danes; innamorati = zaljubljeni; insieme = skupaj.

Se spomnim, ku da je blo včeraj, ko sem svojo Magdico prvič vidu. Je bla lepa, ma ku sam buh je bla lepa.

Alojz glavo položi v naročje od Ženina in še bolj joče. Ženin in nevesta se spogledata, Nevesta se namuzne. Nato pa da Alojz svoje noge Nevesti v naročje. Zdaj se namuzne Ženin. Alojz še vedno in še bolj joče.

Inu ta kolana! Oštja jo je mela rada! Sem dau dosti šoldou za njo! Moja bella bella Magdica!

NEVESTA

Satiskites ... seditros res šišlilo.

Alojz samo joče. Tudi če kaj reče, je vse nerazumljivo. Nevesta ga boža po nogah, Ženin treplja po glavi.

Sestiškos bes telisek. Malistes.

MAGDA

Ošpite boš spodu!⁴⁴

Alojz zelo hitro, sunkovito vstane.

ALOJZ

Kaj je to za en škerco?!⁴⁵

MAGDA

A taku ti mene promoviraš!

ALOJZ

Ma si ti Magdica!

Ženinu in Nevesti ni nič več jasno. Dogajanje zanju postaja vedno bolj bizarno, ker Magde ne slišita.

MAGDA

Sem bla tiho puno cajta, ma to kar zdej vidim!

ALOJZ

Ma mi manki! Mi manki tanto!⁴⁶

MAGDA

Ene stvari ne striš prau! Sem te lepo prosla, da povej tutto o mojih dipintih! In jes te moram gledat, kako cmizdiš za mano. Kaj si al nisi uomo?⁴⁷

ALOJZ

Ma kje si, Magda? Te ni vit.

MAGDA

Rabiš okiale?⁴⁸

ALOJZ

Ma te samo čujem.

MAGDA

Aja, dej ne se delat štupidastega. Poglej malo inu me boš vidu.

44 Ošpite iz ospite = gost.
45 Škerzo – scherzo = šala.
46 Mi manki – mi manchi = te pogrešam; tanto = zelo.
47 Tutto = vse; uomo = moški.
48 Okiale iz occhiali = očala.

Alojz začne gledat po sobi, odpira vrata, predale, gleda pod posteljo, pod odejo. Razmeče sobo, da bi našel Magdo. Mladoporočenca samo gledata, kako divja.

NEVESTA

Jar ted dru!

ŽENIN

Klas ti!!

ALOJZ

Ma te ni, Magdica! Pokaži se, daj, da te vidim!

MAGDA

Ala, Alojz, primi se u ruke, ki ne moreš bit tak pred ošpiti ... bojo rekli okuli, kašen si ... ne bo nobenega več k nam. Kaj to čemo? Kaj smo zato zidali vilo?

ALOJZ

Nismo, Magdica!

Alojz zdaj pogleda v njen avtoportret.

Nismo zato zidali vile.

Alojz zleze na posteljo. Postavi se pred njeno sliko.

MAGDA

Allora, delaj taku, ku smo se zmenli.

ALOJZ

Ma če mi mankaš! Jes te čem nazaj!

Mladoporočenca začneta pospravljati stvari iz omare v kovčka. Alojz tega ne opazi.

MAGDA

Nestoj nanka pomislit. Smo garali inu ne boš vsega uniču zdej.

ALOJZ

Ma ne morem brez tebe, sej znaš ...

S stene vzame njen portret, gleda ga.

MAGDA

Da ne pridem tam in te taku stučem, da še dva tedna ne boš mogu ustat!

ALOJZ

Jaa, pridi sem, je lepo tukaj! Bomo skupaj sprejemali ošpiti! Dej, Magdica, pridi!

MAGDA

Ma kaku se nisem že prej hitla pod vlak ... ob takemu tipi, ku si ti ... eno samo stvar sem te prosla!

ALOJZ

Ma me nič ne briga ta stvar, če tebe ni!

MAGDA

Ne briga te, da bom slavna artista? Ne briga te za mene? Za moje dipinte?

ALOJZ

Nisem tako mislu, Magdica.

Alojz začne objemati in poljubljati njen portret. Mladoporočenca s kovčki zapustita sobo.

Sej znaš, da me briga. Ma tu ne zastopim nobenega inu ne znam nardit filanih paprik, Magdica.

MAGDA

Naredi vsaj to, kar sem te prašala!

ALOJZ

Ma moreš zastopit, da mi je hudo.

MAGDA

Ošpiti so šli! Alojz! Ošpiti so šli! Kaj sem mislila, ko sem se hitla pod uni vlak ... da boš ratau drugi človek! Da boš prodau moje dipinte! Ma kašna štipida sem bla io, ne ti. IO!⁴⁹

Alojz spet začne jokati.

Da te ne vidim jokat! Naredi kaj raje! Zaradi tvojih suz ne bom jes prav nič bolj znana.

Alojz neha jokati. Nekaj časa gleda v njen portret in ga nato obesi nazaj.

ALOJZ

Sem naredu dečision!

MAGDA

Da čujem!

ALOJZ

Pridem k tebi!

MAGDA

Da ne bi nanka pomislu!

ALOJZ

Sem že! Treno gre čez pou ure, čez urco bom že pri tebi.

MAGDA

Da te ne vidim! Če pa to striš, te pa res ubijem, Alojz.

ALOJZ

Važno, da bomo skupaj.

MAGDA

In kaj bo pole, ko bomo nas skupaj?

ALOJZ

Bomo bivali leti inu sprejemali ošpite!

MAGDA

Če prideš k meni, oba tornamo u kolibo! Če prideš k meni, se vila zruši, Alojz. Ne zastopiš ti tega?

⁴⁹ lo = jaz.

ALOJZ

Inu kaj pol? Se bomo imeli vseglh lepo!

MAGDA

Ma kašno lepo, lepo te prosim ... inu kaj bom pol artista? Una, ki bojo usi znali za mene? Ne bom! Alojz, mene me res ne briga, kaj delaš, ma eno stvar te prosim inu te se drži: ne hodi les inu čuvaj slike!

Sliši se zvok vlaka, ki je nekje v daljavi, a se približuje.

To je edino važno!

Alojz se usede na posteljo.

Alojz, slike inu vila! Samo to dvoje sem te prosla! Slike inu vila. Dej, nestoj mi uničit tega. Znaš, kolko sem se matrala. Inu znam jes, kolko si se ti matrau siz to vilo. Ma bi blo škoda zdej use zrušit. Sej se bomo srečali, se bomo enkrat ... ma čez puno cajta.

Vlak se približuje.

Zdej nam je lepo taku ku je, ne? Ti imaš vilo, jes imam slike ... ala, bodi brumen.

Vlak se še bolj približuje.

Kaj ne bi blo škoda zdej to hitit vija, taku skozi uokno? Ma bi blo, ja ...

Vlak je že zelo blizu.

Za svojo Magdico ... ne stri tega ... za mene, za umetnico!

Vlak je že tako glasen, da se sliši samo še Alojzova zadnja replika.

ALOJZ

Striu bom to, moja ultima dečisione!

Vidimo Alojza, kako začne mahat z rokami proti portretu, krega se s portretom. Počasi nastaja tema, a zvok vlaka je enako ali še bolj močen in se nadaljuje v tretji del.

Tema.

TRETJI DEL: KOLIBA, DRUGIČ	
Tema. Sliši se glasen zvok vlaka iz prejšnjega dela.	
Začnejo se prižigati luči.	
Vidimo majhen dnevni prostor. Na sredini je rjav, oguljen dvosed z velikimi blazinami (»kušini«). Pred dvosedom je majhna, rjava, lesena mizica s predalom, prav tako že zelo oguljena. Za dvosedom je veliko okno, skozi katerega se vidijo tračnice in nedokončana vila na drugi strani tračnic. Na stenah so obešene slike, sten se zaradi njih ne vidi več, obešene so ena čez drugo. Na slikah so različni motivi – avtoportreti, polja, stare kolibe, razkošne hiše, svetovne znamenitosti (Eifflov stolp, Kitajski zid, Taj Mahal, Big Ben, Niagarski slapovi ...).	
Na sredini sobe sta Alojz in Magda. Oba stojita. Prepirata se. Njiju ni mogoče slišati, ker je vlak tako glasen.	
Magda se dere in krili z rokami, Alojz se prav tako dere in se ob tem nemirno prestopa levo in desno. Magda kaže proti vili, hodi gor in dol, krili z rokami, kriči. Alojz se ustavi, jo nekaj časa posluša, potem pa spet nadaljuje z govorom. Magda mu ne pusti do besede. Alojz gre do stene s slikami in eno sname. Ko Magda to vidi, se ustavi in mu pokaže, naj jo da nazaj gor. Alojz odkima. Magda še vedno nepremično gleda Alojza in mu nekaj reče. Alojz jo samo gleda. Dvigne sliko z obema rokama nad sabo in jo drži nad glavo. Trese se. Magda zavpije. Obe roki stegne proti sliki. Alojz slike ne spusti. Magda gre do njega. Želi prijeti sliko, a je prenizka, da bi jo dosegla. Magda in Alojz se suvata. Med suvanjem Alojz vrže sliko, ki pristane na mizici in predre platno. Magda gre do slike, joka in jo objema. Alojz stoji nekoliko proč od nje in jo gleda. Počasi gre do Magde, se nagne proti njej, da bi jo objel, ampak si premisli in se usede na kavč.	
Vlak se počasi oddaljuje. Na koncu se ga ne sliši več.	
Tišina. Dolga tišina. Magda objema sliko, Alojz gleda Magdo.	
ALOJZ	
Scu... scusa, Magda.	
Magda je tiho.	
To nisl jes, sej znaš ... me zanese.	
Magda je tiho. Sliko nekoliko umakne od sebe, ampak jo še vedno drži. Začne gledati, kje je strgana.	
Magda ... pogledaj me, Magdica.	
Magda je tiho. Ne obrne se.	
Dej, bom še malo popensal ... bomo nekaj zrihtali. Bo mogoče še en malo za počakat ja, ma bomo že.	
Magda gleda sliko. Z roko nežno boža strgane dele.	
Magda ... sej znaš, da ne maram ko si tiho. Parli, dai! Magda. Magdica ...	
Magda zavzdihne, Alojz se že nekoliko razveseli. Nekaj trenutkov tišine. Alojz jo gleda.	
Dimmi ... una sola cosa ... ne prašam več.	
MAGDA	
Bom strila to. Moja ultima decisione.	
ALOJZ	
Ma Magd- ...	

MAGDA	
Nanka ne začni!	
Alojz utihne. Magda ga pogleda.	
Taku bo! Inu bomo veseli inu jes inu ti inu mi usi.	
Magda vstane, sliko previdno položi na mizico, se zravna.	
O, bom!	
Magda gre do desne stene s slikami in eno za drugo obrača, previdno in počasi, kot da za njimi nekaj išče. Alojz jo nekaj časa gleda, potem pa iz predalčka v mizici vzame lepilni trak, raztrgano sliko položi na kolena in jo začne popravljati. Magda za eno sliko najde list papirja. Vzame ga in gre do Alojza.	
MAGDA (da list Alojzu)	
Tu gor use piše. Če jes krepam, dobiš ti ...	
Magda se usede poleg Alojza in s prstom pokaže na list.	
ALOJZ	
Tolko?!	
MAGDA	
Tolko. Ne več ne manj.	
ALOJZ	
Ma kaj, če bi si samo en prst odrezala?	
MAGDA	
Ne bo zadosti.	
ALOJZ	
Pol pa eno roko ...	
MADGA	
Ne bo zadosti, Alojz.	
ALOJZ	
Dve roki ...	
MAGDA	
Sem vre use prekalkulirala. Moram krepat. Ni druge. Je treba nardit še streho, zadnja dva štuka inu fasado. Inu pole nutri je dela inu šoldov še pa še. Je treba talno gretje, vse omete, vse ploščice, da niti ne začnem o mobilijah, ki ne finim do jutri ...	
ALOJZ	
Oštja!	
MAGDA	
Inu pole, ku bo naša lepa vila stala, bojo siz celiga sveta hodli k nam ... u našo lepo vilo ... inu bojo vsi vedli da je tu živela ena Magda.	
ALOJZ	
Ma kaj ne bi blo bolj lepo, da bi bli mi skupaj leti?	

MAGDA

Raje krepam, ku da sem tu do smrti. Raje krepam! Prau res krepam. Taku za res. Ki ne morem več. Prau lepo bi blo krepat.

Magda in Alojz »zamrzneta«.

V sobo vstopita Ženin in Nevesta. Ženin Nevesto prinese v stanovanje.

ŽENIN

Dobrodošla doma, gospa žena.

Odloži jo na dvosed.

NEVESTA

Hvala, gospod mož. Od danes pa do konca najinih dni!

ŽENIN

V kaj sem se spustil.

NEVESTA

Ej!

Nevesta vzame blazino s kavča in začne tepsti Ženina.

ŽENIN

Ne boš zmagala!

Ženin vzame drugo blazino in začne tepsti Nevesto. Igrata se. Najprej sta samo na dvosedu, potem zavzameta cel prostor. Tečeta okoli dvoseda, okoli mizice.

NEVESTA

Se vidi, kdo je glavni!

Nevesta ga potiska ob levo steno, počasi se ji približujeta. Na njej je poleg vseh platen obešeno eno, ki je zavito v darilni papir.

Kdo bo zmagal, a?

ŽENIN

Ti! Ti! Predam se!

Ženin dvigne roke v zrak. Z roko, v kateri ima blazino, se skoraj dotakne zavite slike na steni.

NEVESTA

Čaki, čaki. Spusti blazino.

Ženin spusti blazino.

ŽENIN

Kaj je?

NEVESTA

Še eno darilo. Nisva ga odprla.

Ženin se odmakne od stene in pogleda gor. Nevesta ga želi doseči, ampak je prenizka.

Ne gre. Dej ti.

Ženin se trudi, ampak je tudi on prenizek.

ŽENIN

Te bom dvignu. Pridi.

Ženin dvigne Nevesto, ki s stene vzame darilo.

NEVESTA

Odpremo?

Ženin pokima. Pomakneta se do dvoseda, kjer Nevesta odpre darilo. Iz papirja odvijе zeleno platno.

A je to ... slika?

ŽENIN

Od koga je?

Nevesta gleda, če je kje kaj napisano.

NEVESTA

Od tvoje stare mame. Kam jo hova obesila?

ŽENIN

Kamor hočeš!

Nevesta se nasmehne, sliko položi na mizico.

NEVESTA

Drugače ... a sem ti že povedala, kako sem vesela, da sva tu?

ŽENIN

Ne?

NEVESTA

Tako vesela za najino hišico, da bi umrla, če bi jo morala prodat!

ŽENIN

Matasta si!

NEVESTA

Nisem!

ŽENIN

Si!

Nevesta spet udari Ženina z blazino.

NEVESTA

Nisem.

ŽENIN

Si.

Nevesta in Ženin »zamrzneta«.

ALOJZ

Jes še vedno pensam, da si matasta.

MAGDA

Smo meli šolde. Sem ti lepo rekla: fini streho inu omete. Še bi nam ostalo inu bi vse lepo opremli. Ti kupiš zlata okna e porta. Inu pole sem jes una matasta!

ALOJZ

Ma meni se zdi, da si, ja.

MAGDA

Ti sploh ne znaš, da sem celo življenje delala samo za to tujo vilo. Kaj smo kadaj kam šli? Smo, Alojz?

Alojz je tiho.

Kaj bomo hodli, šparamo! Si me peljal kam? Na izlet, en giro v mesto, magari na eno čeno? Ne. Šparamo!⁵⁰

ALOJZ

Če imamo vse na vrtil!

MAGDA

Kdo se bavi siz njim? Forše ti? Ti samo šparaš! Sem tela kus torte za kompleano. Šparamo! Šparamo!⁵¹

Alojz je tiho.

Smo meli otroke, Alojz? Ne, ki šparamo! Že celi cajt samo šparamo!

Alojz želi nekaj reči, ampak ga Magda prehit.

Se bom hitla pod ta treno. Ki sem trudna od tega šparanja! Inu ti boš dobiu šolde inu končal vilo. Ultima decisione inu bašta. O, bom!

Tišina. Alojz se vrne k popravljanju slike. Magda izza dvoseda vzame kovček. Alojz jo bežno pogleda, a hitro nadaljuje s popravljanjem slike. Magda odpre kovček, začne zlagat obleke iz njega.

ALOJZ

Tej dipinti ... jih je malo dosti ... kaj lahko kašnega hitim ča?

MAGDA
(*neha se ukvarjat s kovčkom*)

Ma kaj ti je? Štupido! Kako lhko sploh prašaš kej tašnega?!

ALOJZ

Scuza, Magdica ... ma jih je res puno. Inu tebe ne bo več inu zakaj bi še bli usi leti ...

MAGDA

Ti se res ne zastopiš na to, dio buh. Ti znaš, kolko artistov je ratalo slavnih pole, ku so že krepali?

ALOJZ

In taka češ bit anka ti?

50 Čeno – cena = večerja.
51 Bavi siz njim = ukvarja z njim.
Kompleano – compleanno = rojstni dan.

MAGDA

Jes čem bit ku tej artisti, ja. In anka bom bla taka. Inu glej, da jih boš obesu u usako kamero u vili inu anka na koridorje. Se zastopimo?

ALOJZ

Se ... se.

Alojz in Magda »zamrzneta«.

Nevesta slika. Ženin gleda skozi okno.

NEVESTA

Zakaj ti moram pol vse vedno od začetka razlagat?

ŽENIN

Je pa bolj samotno tu, si opazla?

NEVESTA

Očitno zato, ker me ne poslušáš!

ŽENIN

Zakaj ne nardijo ene postaje? Če so že tračnice ...

NEVESTA

Ej! A se midva isto pogovarjava?

ŽENIN

Ja, o tej tvoji verde na verde sliki!

NEVESTA

No, in kaj sem povedala o njej?

ŽENIN

Da je zeleno platno in boš z zeleno barvo slikala na zeleno platno in, uau, umetnost.

Nevesta je tiho. Vrne se k slikanju. Ženin spet pogleda skozi okno.

Tista podrtija tam čez ima potencial.

NEVESTA

A boš tak tudi do najinih otrok?

ŽENIN

Evo, pa smo tam!

NEVESTA

Ne, sej samo sprašujem. Očitno te podrtija bolj zanima od moje umetnosti. In očitno te bo bolj zanimala kot ne vem ... ko bo hotel najin sinček odigrat, kaj pa vem, Satieja na klavirju?

ŽENIN

Vidiš – to je umetnost, to je umetnost. Da prideš do sinčkov in Satiejev v takem pogovoru.

NEVESTA

Odgovor je torej ja. Tak boš do najinega sinčka.

ŽENIN

Ma kakšnega sinčka, lepo te prosim ... kje ti vidiš sinčka!

NEVESTA

Jaz vsaj razmišljam o prihodnosti. To tvoje celodnevno gledanje skozi okno bo res ogromno doprineslo naši družini.

ŽENIN

Analiziram teren. Bom tu postavu eno postajo in se bojo vsi ustavili. Bomo videli, kdo se bo pol smejal.

NEVESTA

Seveda. Milijonarji bojo drli sem. Ki to je res tak kraj, ma tak kraj, ki ima tolko za ponuditi ...

ŽENIN

Boš videla. Samo to ti rečem.

Ženin in Nevesta »zamrzneta«.

Alojz gleda skozi okno, Magda slika.

ALOJZ

Se spumniš ti, ko je bil tu štab? Ki so foreštri hodili dol, tu pred našo bajto. Inu pole so ga dali ča. Še zdej ne zastopim, zakaj ... Ki je bilo prav lepo inu ni nič falilo. Inu so teli vsi malo pršutića inu sirića inu smo rezali inu jeli inu se smejali inu je bilo prou lepo. Inu pole so šli inu prišli drugi ma uni prvi so tornali, ki je bilo tako lepo pri nas ... inu so prišle šjore siz Trsta prodajati jca ...

MAGDA

Alojz! Kada bo?

ALOJZ

Ne me mučiti zdej ala ... bo bo.

MAGDA

Te mam poun kufer. Vre 40 let praviš eno in isto. Ene stvari nisi finiu. Naredi usaj to.

ALOJZ

Delam, Magda, delam! Vsaki dan!

MAGDA

Ma lepo te prosim. Gledam ta tvoj nus, kako je naslonjen na to šipo. In ne dela ma prau nič.

ALOJZ

Jes čakam.

MAGDA

Ma koga ljuba duša? Kaj ti misliš, da bo prišu en forešt, pun šoldou in nam jih bo hitu tu na mizo ino reku: mejte, meni ne nucajo več.

Alojz je tiho. Gleda skozi okno.

Ni tašnega! Tako da spravi svojo leni rit nekam, me ne briga kam, samo šolde prinesi domov. Da že enkrat gremo tam čez.

ALOJZ

Evo, gremo, gremo ... gremo pogledati, kako stoji.

MAGDA

Bivat bi šla not! Bivat, Alojz! Bivat!!

ALOJZ

Pojdi, kdo ti brani.

MAGDA

Ni ne vode. Ni toplo. Ni nič.

ALOJZ

Pole se pa ti spuni kej!

MAGDA

Pod vlak se bom hitla. Bom imela mir pred tabo inu pred sabo inu pred vsemi. Inu ti boš dobi šolde od mojega zavarovanja inu bomo vsi kontenti.

ALOJZ

Ma se ti blede, Magda. Kako sploh lahko misliš kaj takega. Inu pole, da sem jes uni matast.

Alojz in Magda »zamrzneta«.

Zasliši se vlak, ki je nekje v daljavi.

NEVESTA

Ja, itak, da si ti nor! A bi človek pri zdravi pameti razmišljal tako?

ŽENIN

Plan je logičen in izvedljiv!

NEVESTA

Če bi imel deset let, bi te še razumela. Ma od enega odraslega človeka pa česa takega ne bi nikoli pričakovala. Kaj šele od tebe!

ŽENIN

Ne razumem, zakaj me ne moreš enostavno podpret.

NEVESTA

Ker gre tudi za moj denar, za mojo prihodnost, za moje življenje!

ŽENIN

Najino.

NEVESTA

Ti sploh veš, kaj me prosiš?

ŽENIN

Za pomoč.

NEVESTA

Da vse podredim temu! Razume tvoja glava, kaj to pomeni?

ŽENIN

Ma ni tako kot govoriš ...

NEVESTA

Kaj ti narišem, da boš zastopu?

ŽENIN

Malo bo šlo na škrge, ja ...

NEVESTA

Ti hočeš, da se odpovem svoji karieri.

ŽENIN

Ma kakšni karieri? Slikarstvu?

NEVESTA

Očitno je to zate samo fora al kaj?

ŽENIN

To je hobi, dej no. Slikanje pač.

Nevesta ostane brez besed. Gleda ga. V očeh se ji naberejo solze.

NEVESTA

Ne. Moj odgovor je ne.

Ženin in nevesta »zamrzneta«.

Vlak se približuje.

MAGDA

Inu da jim boš pokazau slike inu govoru o meni, ja?

ALOJZ

Ja.

MAGDA

Samo znaš, mora zgledat ku nesreča. Se moraš anka ti zrihtat. Da bomo oba lepi. Inu bojo ljudje pensali in jim boš anka ti reku, da smo šli na gala večerjo. Inu pole ...

ALOJZ

... si se hitla pod vlak.

Alojz se nasmeje ob svoji šali.

Alojz in Magda »zamrzneta«.

Vlak se približuje.

ŽENIN

Res boš to naredila?

NEVESTA

Imaš boljši predlog?

Ženin odkima.

Pol je to to.

ŽENIN

Dej, še malo razmislimo.

NEVESTA

Sem vse prekalkulirala. Preštudirala. Seštela. Odštela. Množila. Delila. Kar češ. To je edina rešitev.

Ženin in Nevesta »zamrzneta«.

Vlak se približuje.

ALOJZ

Glej, ku nova.

Alojz obrne sliko, ki jo je ravno popravil.

MAGDA

Ma ke lepooo. Ku da ni blo nič. Grazie, Alojzko moj. Mi puno pomeni to, znaš. Ma kaku je lepa, res ... hvala, iz najglobljega srca, hvala.

ALOJZ

Dej, dej, sej se ne bom fentau zate.

Magda vstane, vzame sliko in jo obesi na svoje mesto, stopi nekaj korakov nazaj in gleda v steno, polno slik.

MAGDA

Nič, treno ne bo prav nobenega čakal.

Alojz in Magda »zamrzneta«.

Vlak se približuje.

NEVES

Šla bom in me ne briga.

ŽENIN

Pa pojdi, kdo ti brani. Samo pojdi. Nečem te več nikoli videt!!

NEVESTA

In me tudi ne boš!

Ženin vzame eno, dve, tri slike s stene in jih vrže ob tla.

Ženin in Nevesta »zamrzneta«.

Vlak se približuje.

MAGDA

Alojz, pogledaj me! Kira je lepša? Ta al ta?

ALOJZ
(nejasno pokaže z roko proti ogrlicam)

Ta.

MAGDA

Kira ta?

ALOJZ
(spet nejasno zamahne proti Magdi)

Ta. Če rečem ta, pol ta.

MAGDA

Obe so ta. Ne znam jes, na katero »ta« ti misliš.

ALOJZ

Ta. Ne ta, ma ta.

MAGDA

Torej ta?

ALOJZ

Ne ta. Ta!

MAGDA

Evo, pa samo povej.

Alojz in Magda »zamrzneta«.

Vlak se približuje.

Ženin da Nevesti enako ogrlico, kot jo Magda nosi za pod vlak.

NEVESTA

Hvala! Do neba hvala!

ŽENIN

Vse za mojo gospo ženo!

NEVESTA

Bom lepa. Kaj veš, da je človek po smrti celo večnost oblečen v tisto, kar je nosil na dan, ko je umrl?

ŽENIN

Ne verjamem.

NEVESTA

Jaz bom za vedno lepa!

Ženin in Nevesta »zamrzneta«.

Vlak se približuje.

ALOJZ

Ki lepa ki si.

MAGDA

Ma dej, ki ni res.

Alojz pogleda na svojo uro.

ALOJZ

Treno pride čez pol ure. Bo treba it.

Alojz in Magda »zamrzneta«.

Vlak se približuje.

ŽENIN

Je ura za it.

Ženin zapusti sobo.

Ženin in Nevesta »zamrzneta«.

Vlak je vse bolj blizu.

MAGDA

Te počakam pred hišo.

Magda, urejena, zapusti sobo, Alojz še nekaj časa stoji, v rokah drži obleko.

Alojz in Magda »zamrzneta«.

Vlak je vse bolj glasen.

NEVESTA

Sekunda!

Nevesta si popravi obleko in zapusti sobo.

Zatemnitev.

Sliši se vlak, ki je že skoraj tu.

ALOJZ

Se mi zdi, da nekaj čujem.

NEVESTA

Prihaja.

MAGDA

Čuvaj moje dipinte, Alojzko!

ŽENIN

Mi boš manjkala.

Vlak pelje mimo. Glasen je. Zelo glasen.

KONEC

